

ÉLETÜNK

XXXVII. évf. 5. szám (37. Jg. Nr. 5)

Az európai magyar katolikusok lapja

2005. május

Vértessaljai László S. J.

A MEGLEPETÉSEK LELKE

Jézus lelke a meglepetések lelke. Számíthatunk rá messzebbmenően, mint gondolnánk, de ki nem számíthatjuk és nem is rendelkezhetünk vele. Hiszen Ő szél és tűz, lobogás és mozgás, lendület és erő, finom tapintat és lelemény...

Az Atyáról, a Fiúról sokat és konkrétan beszél az Írás, ám a Szentlelkűkről csak visszafogottan és képletesen. Nem is tehet mást és nem is tudna - emberi körülmények között - másképpen megmutatkozni, csak így, hasonlatokon keresztül és hatáskai révén. A legjobbat Vele szemben akkor tesszük, ha olyan készséggel állunk elé, mint ahogy a vitorlás vázsza várja a szelet, hogy belekapjon már végre és meglendítse a hajót. „Duc in altum!” Evez-lyünk tehát mi is a mélyre, miként azt elhunyt Szentatyánk az új évezredre szóló útmutatásában oly erővel rendk. hagyta!

Jézus lelke tehát a meglepetések Lelke. A pünkösdi események leírásakor Szent Lukács vissza-visszatérően ír a meglepetésről, csodálkozásról: „Amikor zaj támadt, tömeg verődött össze és megzavarodott, mivel ki-ki tulajdon nyelvén hallotta beszélni őket. Megleődtek, és álmélkodva mondták: Ugye ezek, akik itt beszélnek, mindnyájan Galileából valók? ... Amúgy és bámultak valamennyien és kérdőgették egymástól: Ugyan mi lehet ez?” (ApCsel 2,2.7.12)

A mi elképdedésünk már akkor elkezdődik, amikor Jézus az utolsó vacsorán beszélni kezd saját eltávozásáról és a Szentlélek-küldetéséről. Az ember szelektív, válogató figyelmét talán el is kerülte mondat második fele, hiszen az apostoloknak épp elég nagy szomorúságot okozott az, hogy Jézusnak el kell mennie, és ők nélküle maradnak: „Jobb nekiek, ha elmegyek, mert ha nem megyek el, akkor nem jön el hozzátok a Vigasztáló. Ha azonban elmegyek, elküldöm hozzátok.” (Jn 16,7). Megérttem az apostolok értetlenségét. Ezen az órán, amire a Mester olyannyira vágyott, amikor legnagyobb jelét adta szeretetének megmossa tanítványai lábát, és tisztának jelentette ki őket, amikor az Atyához könyörög értük, hogy egyek maradjanak, mert előre érti gyengeségeiket és ráadásul, amikor saját testét és véréit adja nekik a kenyér és bor színében, nos, a tanítványok ekkor soha nem tapasztalt mértékben megsejtik-megérzik, hogy kicsoda Jézus. Meg is vallják: „Most elismerjük, hogy mindent tudsz, s nincs szükség rád, hogy valaki is kérdezzen. Ezért hiszünk, hogy az Istenől jöttél.” (Jn 16,30).

Ki nekik Krisztus? Mindenük, akiért mindent elhagytak. Családot, házat, hálót, bárkát, pénzváltó asztalt... Vagyis az, aki nek őt az Isten szánta s ahogy magát működése kezdetén bemutatta: szegénységünkben az örömhír hozója, töredelmes szívűk gyógyítója, vakaságuk világossága, tudatlanságuk, értetlenségük és bűneik rabságának megszabadítója.

*Amikor pedig Jézus személye titká-
nak boldog felismerése végre egészen el-
tölti őket, akkor hallják Jézustól: „Jobb
nektek, ha én elmegyek”. De mi magunk*
(Folytatás a 6. oldalon)

II. JÁNOS PÁL PÁPÁT GYÁSZOLJA A VILÁG

TOTUS TUUS - EGÉSZEN A TIED

Az Örök Város sohasem látott ilyet. Népek áradata lepte el. Ezúttal is beteljesedett a próféta jóslat: népek áradata özönlött feléje, nem karavánokkal és teveháton, hanem hátsizáskokkal, autóbusszon, vonaton és repülőn. Milliók és milliók érkeztek Rómába, hogy leróják kegyeletüket a világ nagy halottja előtt, érte imádkozzanak, hogy talán hozzá? Az államfők gyásznapokat hirdettek, a nemzetek félrábocra eresztették zászlóikat. Gyászolt a világ. Gyászolta II. János Pál pápát, a nagy utazót, a világ apostolát, aki hosszú pásafésza során sokmillió embernek vitte el a Világ Világosságát világszerte, és hangosan hirdette: Ne féljetek! Ne féljetek kitárni szívetek kapuját Krisztus előtt. Ne féljetek tanúságot tenni Róla! Most ok, a pápa által egykor felkeresett népek és államfők - ez utóbbiak több mint kétszázan - jöttek el Rómába búcsút venni tőle. A zarándokok áradatához szokott metropolis most minden eresztékében repedezett az embermilliók feszítő tömegétől. A világ eljött Rómába, hogy megajtsa fejét legnagyobb erkölcsi tekintélye előtt.

II. János Pál nagy pápa volt. A nép már temetésén szentnek kiáltotta: santo subito! Ez a pápa történelmet írt. Biztos kézzel vezette az egyházat a harmadik évezredbe.

Korábbi neve: Karol Wojtyła, 1920. május 18-án született Wadowicében, Krakkóvia-tartományban, Lengyelországban. 8 éves korában elveszítette édesanyját, 20 évesen édesapját is.

1946. november 1-én szentelték pap-pá, aztán filozófiai, majd teológiai dokto-rátust szerzett. 1958. szeptember 28-án lett püspök, 1964. január 13-án krakkói érsek, három évvel később bíboros.

1978. október 16-án 17 óra körül, két-napos konklávé után a bíborosok pápává választották és az egyház 264. pápája lett. Közvetlen elődei iránti tiszteletből és szellemi örökségük iránti szeretetből a II. János Pál nevet választotta magá-

nak. 1981. május 13-án Rómában, a Szent Péter téren Ali Agca merényletet követett el ellene, és súlyosan megsebesült.

26 éven át a népek fáradszomjas, apasztalókatélt kormányozta az egyházat. Sok híres pápai körlevelet adott ki: 14 enciklikát, 15 apostoli buzdítást, 11 apostoli konstitúciót, 45 apostoli levelet, és még öt könyvet is írt. Írásai, könyvei nagy feltűnést keltettek. Jövéhagyta az új egyházi törvénykönyvet és a Katolikus Egyház Katekizmusát. Püspököket, bíborosokat nevezett ki, szinódusokat vezetett, találkozott a legtöbb vallás és állam legfőbb vezetőivel. Itt elég emlékeztetünk arra, hogy a 38 hivatalos állami látogatást nem számítva, még 738 államból és 246 miniszterelnökkel találkozott vagy beszélt a különböző fogadásokon. Elősegítette a kommunizmus bukását Kelet-Európában.

KÜLÖNÖSEN KÖZEL ÁLLT HOZZÁNK

A pápa halálát követően Erdő Péter esztergom-budapesti érsek, bíboros április 4-én szentmisét mutatott be II. János Pál pápa lelki üdvéért a Szent István-bazilikában.

A bazilika zsúfolásig megtelt az este hat órákor kezdődő szentmisén, sőt a bazilikán kívül is álltak a hívők, akiket a Szentatya iránti szeretet, az érte való ima hozott el a gyászmisére.

A szentmisztis Erdő Péter bíboros, Juliusz Janusz érsek, apostoli nuncius és Seregély István érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnöke mutatta be, a püspöki kar jelenlétében. Részt vett a szentmisén Mádl Ferenc köztársasági elnök és felesége Dalma asszony, azután Gyurcsány Ferenc miniszterelnök, Szili Katalin házelnök, kormánytagok, országgyűlési képviselők, közeletli személyiségek.

Erdő Péter bíboros homíliájában kiemelte: olyan emberért imádkozunk, egy olyan nagy egyéniségre emlékezünk, aki egész életével az isteni szeretet tervét

Merénylet következtében megrokkant egészségi állapota ellenére fáradhatatlanul járta a világot: 104 külföldi lelkipásztori látogatást, pápai körutat végzett, felkeresett több mint 120 országot, megtett több mint 1.200.000 km-t, ami megfelel a Föld-Hold közötti távolság háromszorosának.

Magyar hazánkba is ellátogatott 1991-ben és 1996-ban. A Vajdaságban magyar püspököket neveztek ki, Erdélyben érseki rangra emelte a Gyulafehérvári egyházmegyéét, Kárpátalján új püspökséget létesített Munkácson elszakított magyar testvéreink részére. A nyugati magyaroknak is püspököt adott. 1338 boldogot és 482 szentet avatott, köztük magyarokat is. 15 püspöki színdüst hívott össze, a szokásos szerdai pápai kihallgatásokon mintegy 17 millió 600 ezer zarándokkal találkozott, s ez a szám nem foglalja magába a különleges pápai fogadások és ceremóniák résztvevőit, sem a sokmillió résztvevőt lelkipásztori utjainak találkozóján világszerte. Elhunyt 2005. április 2-án.

A „messziről jött” és a földön velünk együtt zarándokló pápa, akinek egyesek „restaureációs szándékot” és „a zsinati újításokkal szemben ellenkezést” tulajdonítottak, a hit hűségese öre és tanúja, a bátor kiállás, az igazság, az igazságosság, a szeretet és a béke rendithetetlen szószólója, ugyanakkor a bensőséges ima embere, a szenvedő Krisztus valóban keresztet hordozó, hűségese földi helytartója volt mindhaláláig.

Szent Agostonnál vallotta: Vobis sum episcopus, vobiscum christianus - Számotokra püspök, veletek együtt keresztény vagyok - és kiegészítve hozzáfűzi: „Ha belegondolok, sokkal többet jelent a christianus (keresztény), mint az episcopus (püspök), még ha Róma püspökéről van is szó”. A pápai trónon is megmaradt közönlünk valónak, és mindvégig határtalanul szeretett.

Cserhádi Ferenc

akarta szolgálni, aki a Gondviselés kiváló eszköze volt. Programját már első enciklikájában megjelölte: „elvinni Krisztust az emberhez, és az ember szívében aítót tárt Krisztusnak”.

Személyének is köszönhető, hogy Közép-Kelet-Európában a diktatúrák helyét demokratikusabb berendezkedés foglalta el, az Egyházak működése szabad-
dalt, az emberi jogok és a vallássza-
badság tisztelete megerősödött.

Magának vállotta a II. Vatikáni zsinat örökségét. Vallotta, hogy az Egyház hiteles reformja „az, ami szeret és nem gyűlöl, ami segít és nem bírál, ami nem letör, hanem helyrehoz, nem kitalál, hanem fejleszt, nem áll meg, hanem folytatódik”.

A Szentatya személyesen is megérintett minket, magyarokat - emelte ki Magyarország primása, felidézve, hogy a pápa magyarországi látogatásain útmutatást adott a magyar evangélizációnak; ennek is

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Az ártatlanok szenvedése és a Jóisten

Áprilisi számunkban egy idős temesvári tanárember három kérdése közül az elsőre igyekeztünk választ találni. A Teremtés titkáról volt szó és arról, hogy változtatott-e Isten a világon, miután megteremtette. Most a második és harmadik kérdésre szeretnénk kitérni. Idézünk a levélből:

„A vallás szerint Isten szereti az embereket. Miért hagyja éhen halni a gyámszolgát, ártatlan gyermekeket millióit?... Miért hagyja, hogy a nyomorgó emberek a földi poklot éljék, és a jómódú bűnözők a földi paradicsomot élvezzék büntetlenül? Miért engedi meg az aljas bűnözést?... Krisztus megváltotta az embereket, a bűnözőket is, akik életük végéig kárt tesznek a társadalomnak, azután jótesszük a megtérteket, hiszen meg vannak váltva. Majd a bizonytalan túlvilágban bűnhődni fognak? Én nem hiszem. 'Porból vagyunk, porrá válunk'. A bűnözők is. Semmiféle büntetésben nem fognak szenvedni.”

Miklós atya erről így gondolkodik:

A feltett kérdéseket közös nevezőre hozva így fogalmazhatnánk meg: A világon naponta megtagasztalt temetetlen igazságtalanság hogyan egyeztethető össze Isten igazságosságával és főként szeretetével? Ez az alapkérdés három területre terjed ki:

- az ártatlanok szenvedésére,
- a szegények kínfolására, szemben a gonoszok jó sorával,
- a bűnösök büntetésére a túlvilágon, ha egyáltalán ilyesmi létezik.

IMASZÁNDÉKOK

Májusra

1.

Imádkozzunk, hogy a hűért és az igazságosságért üldözöttek megtagasztalhas-sák a Szentlélek vigasztalását és erejét.

Könnyű a dolga a keresztyény embernek, amíg a hűhírdetők Isten szép létről, szeretetéről és jószágáról beszélnek. A Szentlélek által gyújtott lelkesedés lassan átterjed a hallgatókra s kezdenek közeledni a mindenható Istenhez, aki szeret minket minden feltétel nélkül. Azt akarja, hogy az istengyermekség magja lassan-lassan szárba szökkenjen lelkünkben, életünkben, hitünkben, világméretű életben és az emberekkel való kapcsolatainkban. Ebből következnek, hogy igazságunk ne támaszkodjék csupán földi tapasztalatokra, meg-látásokra, ítéletekre, szokásokra, hanem ezeket képesek legyünk Isten igazságának fényében és az Ő szabályai szerint látni, környezetünkben kifejleszteni és állandóan tovább építeni. Ez hosszú folyamat s nem történik egyszerre. A fejlődés mindig egy darabig felszökik, azután következik az erős folyamata azon a síkon, amelyet egy-egy lélek elért a Szentlélek segítségével és közreműködésével.

Mindenki tapasztalta már, hogy a világban egymás mellett van, terjed, együtt növekszik a jó és a rossz. Ez utóbbi néhány istentagadó „munkája” folytán hatalmas méreteket ölthet, létrehozhat akár kommunizmust, akár náciizmust, akár világháborút. Ez ellen küzdeni kell, ami nem könnyű. Ha a Szentlélek erejével harcolunk a gonosz ellen, sok szenvedésben és naponta újabb inzultusokban lesz részesülünk. Egyedüli reményünk Isten, aki Szentleke erejével megőrizheti minket, s ezért könyörögjünk bensőségesen.

2.

Imádkozzunk, hogy a Pápai Missziós Művek segítségével Isten népét ráérezni missziós küldetésének valós feladataira. Imádkozzunk, hogy a Pápai Missziós Művek dolgozóit, vezetőit, hogy Istentől vezetett érzékkel vegyék a feladataikat és megtalálják a legszükségesebb eszközöket azok megvalósításához.

Fejős Ottó

Az ártatlanok szenvedésének problémáját már érintettük néhányszor az ÉLETÜNK hasábjain, pl. 2000. decemberében a Kitzsteinhorn-i szerencsétlenség kapcsán, legutóbb pedig ez év márciusi számunkban a délkelet-ázsiai földrengés és szökőár nyomán. Mindannyiszor rá kellett mutatnunk, hogy egy különösen nehezen megközelíthető kérdéssel állunk szemben. Mert mi, keresztyének, egyrészt szilárdan hiszünk Isten igazságosságában és gondviselés szeretetében, másrészt érthetetlenül tűnik, miért engedi meg a Jóisten azok szenvedését, tömeges pusztulását, akik különösen közel állnak a szívéhez, mint például a kisgyerekek és a szegények. Mindenesetre nem árt, ha leszögezzük, hogyan nem jutunk közelebb a kérdés megválaszolásához.

1. Akadályt jelent a probléma megközelítésében, ha Istenről alkotott képünk teletűzdeljük nagyon is emberi vonásokkal, magatartási formákkal. Isten nem sarki szatócs, akivel apró üzleteket lehet kötni, nem rendő, aki csak arra vár, hogy kisebb-nagyobb kihágásainkért „lebüntessen”, de nem is a nagyszakállú, felhők fölött trónoló öregúr, akit nem kell túlzottan komolyan venni. Aból, hogy Isten „a saját képére és hasonlatosságára” teremtett bennünket, nem következik, hogy mi is a saját képünkre és hasonlatosságunkra képzelhetjük el Őt.

2. Nem kerülünk közelebb a nehézség megoldásához, ha megszokott értékrendünk érvényét egy az egyben Isten értékrendjére alkalmazzuk. Természetes ugyan, hogy erkölcsi rendünk Isten rendjének visszfénye, ennél fogva nem lehet ellentét a kettő között, mégis elképzelhető, hogy Isten értékelése olyan perspektívák, dimenziók alapján történik, amelyek számunkra elérhetetlenek és érthetetlenek. Istent a maga teljességében felfogni, döntéseit megérteni csak Ő maga tudja.

3. Nem lehet megközelíteni a választ a feltett kérdésre, ha nem vesszük figyelembe mindazt, ami közte és az ember között a teremtéstől a megváltásig történt. „Úgy szeretete Isten a világot, hogy egyszerűlétű Fiát adta oda...” (Jn 3, 16). Az Istenember, Jézus Krisztus, a legistább, legártatlanabb lény, vállalta az erőszakot, a megaláztatást, a kínt és igazságatlanságot, sőt a halált is, hogy az Istentől elszakadt ember és Isten közt helyreálljon a szeretet áramlása. Benne és általa a világtörténelem minden ártatlan áldozata bele van vonva ebbe a boldogító szeretet-áramba. Ez ugyan nem változtat azon, hogy a természet, vagy az ember által okozott katasztrófák áldozatai szenvedésének enyhítése érdekében mindent el kell követni, és hogy az emberi összetartozás révén mindenki felelős a másikért, de legalább érezteti velünk, hogy a világban semmi se történik hiába, és mindennek van értelme, akkor is, ha mi nem értjük és Berzenyivel ismételtük: „Isten, kit a bölcs lángesze föl nem ér...”

A szegények kínfolása és a gonoszok jó sora. Ez az ellentét olyan régi, mint az emberi civilizáció. A Biblia, főként az Ószövetség egyes könyvei, elég rendszeresen kitérnek erre a témára. A zsoltárok nagy részében a zsoltáros azért imádkozik, hogy Isten mentse meg a gonoszoktól, akik ármányt forralnak ellene. Ők az erősebbek, ők a gazdagabbak, ők az isztentelenek. A szegénynek csak az Úr a menedéke. Isten azonban megsemmisíti a gonoszokat. Aki Istenre bízta magát, nem éri csodát. Hasonló Jób könyvének mondanivalója. Isten próbára teszi az igaz embert. Akkor is, ha Jób perbe száll vele az őt ért csapások miatt, elfogadja Isten akaratát. A jutalom nem marad el.

Persze van az Ószövetségben is világos utalás erre az örök emberi problémára: a jámbor szegény nélkülöz, a szívtelen gazdag pedig éli világát. Közismert Jézus példabeszéde a dűsgazdagról és a szegény Lázárról (Lk 16, 19-31), amely a kiegyenlítő igazságosság helyétől a túlvilágot jelöli meg. Mindenki hallotta Jézus hasonlatát a téveről és a tífokról, amelyből kilálgat, milyen nehéz a gazdagnak

VELÜNK VAN

5.

AZ ÓSZÖVETSÉG PÁSZKA VACSORÁJA ÉS AZ UTOLSÓ VACSORA

gyományokra, amelyek szerint a kovász-talan kenyér és a bárány emlékeztet Izrael népekre az egyiptomi rabságból való kiszabadulására. Jézus ezt az alkalmat használja fel, hogy az Újszövetségnek megváltó tettet megörökítse. Ebben az új szemléletben maga Jézus az áldozati Bárány, akinek vére kiszabadítja a bűn és halál rabságából és megpecsételi az új szövetséget.

A hagyományos húsvéti Pászkavacsorának megvan a maga sajátos szertartása, amit Jézus tanítványaival együtt ünnepelt. A különböző szimbolikus ételek és cselekmények mellett, a szertartás fontos imádságokat is tartalmaz, amiket a családfő mond. Ezek között, a kenyér és bor felett mondtott „áldás” különösen figyelemreméltó.

A héber nyelvben az áldás (*Berakah*) annyit jelent, mint Istent, Jahve-t áldani, vagyis Őt dicsérni, elismerni szentnek, az egyetlen Istennek, akinek abszolút teremtető hatalma van, aki mindent megtehet, de ugyanakkor jóságos Atya is, aki mindig a legjobbat akarja teremtményeinek, gyermekeinek. A vallásos zsidó naponta száz áldást mond, mert mindenért Jahve-t áldja, neki köszöni az élet ajándé-

bejutnia a mennyek országába (Mt 19, 24). Egyébként az evangéliumok tele vannak a szegénység dicséretével és a gazdagsággal járó hátrányok hangsúlyozásával az Isten országa és Jézus követése vonatkozásában. Ennek hátterében nem szociálpolitikai megfontolások, hanem egyszerűen az ember és Isten, ember és ember közötti kapcsolat alapfeltétele állnak: a belső szabadság az anyagiaktól, amit Jézus „lelki szegénység”-nek nevez, a velük való helyes „sáfárkodás”, vagyis azok szeretetre épülő felhasználása, és a természetfeletti, Jézusra irányuló motiváció - „Amit e legkisebb testvéreim közül egyvel is tettem, velem tettem” (Mt 25, 40). Magától értetődő, hogy ha az emberi társadalom életét ezek az elvek szabályoznák, akkor a feszültségek csökkennének, és a javak igazságos elosztása megszűntetné a nyomort és a harcoslást, egy anyagilag kiegyensúlyozott társadalmi rend alakulhatna ki. Mászóval, a „szegények kínfolása és a gonoszok jó sora” miatt nem lehet egyszerűen a Jóistent hibáztatni: mi magunk tehetünk róla.

A bűnösök büntetése a túlvilágon? Ha a Biblia alapján állunk, márpedig keresztyényi mivoltunk ebből indul ki, nem fér hozzá semmi kétség, hogy a földi élet után létünk Istenben beteljesedik. Már az Ószövetségben találunk erre - még homályosan - utalásokat. Annál világosabb és félreérthetlenebb az, amit Jézus mond az életről a halál után. Jézus nem kerte: van örök boldogság Istennel azok számára, akiknek földi életét az Isten és embertárs iránti szeretet irányította, viszont van kárhozat, ha valaki szembeesült a szeretet rendjével. Isten végtelenül igazságos, „mindenkinek megfizet tettei szerint” (Mt 16, 2; Jel 2, 23), ugyanakkor végtelenül irgalmas, nem akarja a bűnös halálát, hanem hogy megtérjen és éljen: „Legyetek irgalmasok, mint Atyátok is irgalmas” (Lk 6, 36). Isten célja nem a megtorlás, hanem a bűnös megtérése: „Jobban örülnek a

kát és halálát mond ezért. Nos ilyen áldás van beépítve a húsvéti Pászkavacsora szertartásába (*Szeder*). A vacsora alatt 4 alkalommal isznak a borral telt kehelyből a család tagjai. A 3. pohár után van egy hosszabb imádság (*Birkat-ha mazon*), amely különös jelentőséggel bír, mert kifejezi az egész ünnep lelki tartalmát.

Az Úr Jézus tehát ezen a húsvéti vacsorán alapította meg az Eucharisziát, amikor a kenyér felett kimondta az átváltoztatás szavait: „Ez én testem...”, és a borral telt kehely felett pedig: „Ez az én vérem...” Vagyis a kenyér most már az Ő Isten-emberi teste, és a bor az Ő Isten-emberi vére, mégpedig önmagának feloldozása állapotában. Ezzel ő *proleptikus* módon (előre jelezve) megjeleníti más-napi kereszthalálát, amikor testből víz és vér folyt ki. Ez az új húsvéti Bárány áldozata, amelynek következtében megszabadulunk bűneinktől és a haláltól. Mostantól fogva ez az esemény alkotja a Húsvét ünnepének tartalmát, erre kell emlékeznünk (*anamnézis*), ebbe kell belekapcsolódnunk nekünk is, amikor az Eucharisziában ez a Jézus valószínűleg megjelenik. Erre adja ki a parancsot (*mandatum*) az Úr Jézus tanítványainak: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!”

Az Egyház tehát az idők végéig engedelmeskedve az Úrnak, „emlék-ünnepként” végzi az Eucharisziát, megjeleníti húsvéti átváltozását a halálból az életbe, és csatlakozik hozzá, nap, mint nap feloldozva magát és megtagasztalva az új, feltámadt, isteni életet. Ez a megemlékezés nem csupán elméleti visszazagolás a múltba, hanem a múlt eseménynek, a kereszthalálnak és feltámadásnak jelenkori megjelenítése a mi számunkra.

Miklós Attila S. J., püspök

mennyben egy megtérő bűnösnek, mint kilencvenkilenc igaznak, akinek nincs szüksége megtérésre” (Lk 15, 7). Természetes, hogy Isten nem lehet becsapni, ha valaki „csak játssza a megtérteket”. A megtérés csak akkor valódi, ha szívből jön, ha az egész ember átfogja, ha tetekben is megnyilvánul. Ami mármost a „porból vagyunk, porrá válunk” elvet illeti, az a testünkre vonatkozik, nem a lelkünk, amely halhatatlan. A feltámadáskor a test támad fel és egyesül a lélekkel az örök életre, vagy az örök kárhozatra. De azt is jó szem előtt tartani, hogy Isten senkit se kényszerít semmire. A kárhozat - a szeretet teljes hiánya: a tudatos gyűlölet Istennel szemben. Ilyen értelemben mondhatjuk: csak az kárhozik el, aki el akar kárhozni. Emberi gyarlóságunk, gyengeségünk, butaságunk - enyhítő körülmény Isten szemében. Ugyanakkor Isten komolyan vesz bennünket, mert szeret minket. Ezért várhatja el, hogy mi is komolyan vegyük, és szeretetere szeretettel válaszoljunk. Ez a sikeres élet titka.

A végére hagytuk a Temesvárról érkezett harmadik kérdést, amely röviden így hangzik: Szent István királyunk Szűz Mária oltalmába ajánlotta országát és népét. A történelem során rengeteg csapás, szenvedés sújtotta: tatárjárás, török veszedelmek, Mohács, Rákóczi felkelés, 1848/49-es veszteszt szabadságharc, Trianon, kommunizmus... Hol volt a Nagyszony oltalma és hol van?

Erre néhány szóban válaszolnánk: Az a tény, hogy népünk, hazánk mindezek ellenére nem pusztult el, hanem megmaradt és mindig volt ereje az újrakezdésre, történelmi csoda. Ezt nem tudom másként magyarázni, mint a Boldogasszony különös oltalmával. Nem vagyok benne biztos, hogy mindig megébredtem. De legalább most kellene összefognunk, hogy el ne veszítsük: „...ne feledkezzél el szegény magyarokról...”

Frank Miklós

Erdő Péter bíboros:

II. JÁNOS PÁL PÁPA EMLÉKÉRE

„Krisztusra bízunk életünket, aki előbb szeretett minket, és Jó Pásztorként életét áldozta értünk” - ezt írta II. János Pál pápa 2004-ben megjelent könyvében. Ő maga is 27 éven keresztül jó pásztorként vezette az Egyházat. Szolgálatára a világban és az Egyházban döntő változások mentek végbe. A II. Vatikáni Zsinat nagyszabású pasztorális programja az élet sok területén konkrét valósággá vált. Az ő munkásságának is köszönhető az Egyházunk szabadságának kiterjedése. Átvezette az Egyházat a III. évezredbe, ahogyan azt a saját különleges küldetésének is tartotta. Karizmatikus személyisége a pápai szolgálat egészen új stílusát valósította meg.

Mi, magyarok is, hívők és minden jóakarató ember, hálával és tisztelettel gondolunk rá. Ő volt az első pápa a történelemben, aki Magyarországra látogatott. Különösen közel állt hozzánk, Közép-Kelet Európa népeihez. Sok szentet és boldogot adott az Egyháznak, köztük a XX. század vértanúit és hitvallóit, így magyar boldogokat is: Apor Vilmost,

Baththyány-Strattmann Lászlót, Romzsa Tódort. Nagy törvényhozói művet hagyott hátra: a Zsinat irányelvei alapján törvénykönyvet adott ki a latin egyház és a keleti katolikus egyházak számára. Különösen a volt szocialista országokban, de a világon másutt is újjászervezte a hierarchiát, sok új egyházmegyéet és egyháztartományt alapított. A mai magyar püspökök szinte mindnyájan tőle kapták kinevezésüket. Néhányunkat ő maga szentelt püspökké. Ez különleges lelki kapcsolatot jelent számunkra.

Pápaságának ideje alatt jelentősen bővültek az Apostoli Szentszékek diplomáciai kapcsolatai. II. János Pál pápa különleges szeretettel és nyitottsággal folytatott párbeszédet a keresztény testvérekkel, de a többi vallások képviselőivel is. Felejthetetlen emlék marad a római zsinagógában és a damaszkuszi Omajjád mecsetben tett látogatása és találkozásai, közös imádságai a fiatalok százazeivel és millióival. Sokan, nagyon sokan vagyunk, akik nem csak tiszteltük és csodáltuk, de szívből szerettük őt.

Személye útmutatás és példakép számunkra: egy Krisztusra bízott élet példája. Ő is elmondhatta Szent Pál apostollal: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Készen várom az igazság koszorúját, melyet azon a napon megad nekem az Úr.” (2Tím 4,7-8).

VÉRTANÚ MUNKÁSLÁNY BOLDOGGÁ AVATÁS ELŐTT

Megemlékezés Litéren

A második világháború végén Litéren vértanúvá vált munkáslány, Bódi Magda halálának 60. évfordulóján két napos megemlékezésre került sor a Veszprém megyei faluban. Április másodikán az egykori kastélyból lett iskola udvarán megtartott ünnepi szentmisén Paskai László bíboros mondott szentbeszédet s a főpap mintegy ezer helybelivel és környékbeli zarándokokkal együtt imádkozott azért, hogy Bódi Mária Magdolna mielőbb elnyerhesse a helyét a magyar szentek és boldogok körében. A gyönyörű időben megrendezett szabadtéri szentmise szertartásában részt vett Seregély István érsek is.

A vértanú munkáslány boldoggá avatására az első előkészületeket mindjárt a háború után megtették, ám az okmányok „valahol Esztergom s a Vatikán között” elvesztek. A boldoggá avatási eljárást a rendszerváltozást követően indították el újra a veszprémi egyházmegyében. Hogy az odahaza, Füzfőn és Litéren Magdiként emlegetett vértanúról nem csupán a környékbeliek tudnak, bizonyosság rá az ÉLETÜNK év végi száma: a különben élő katolikusok püspöke karácsonyi körlevelében Brenner János, Salkaházi Sára és Kaszap István társaságában az egyházi elismerésre váró, „az egyszerű népből fakadó fiatalok” közt említi Bódi Magdát. A 23 éves leányt 1945. március 23-án gyilkolta meg egy „fölszabadító” katona, amiért a néhány évvel korábban örök szüzességi fogadalmat tevő Magda védekezni merészt az erőszakkal szemben.

A vértanúvá tett litéri munkáslány Füzfőgyártelepen, a Nitrokémiánál dolgozott. Erős vallásossága kolostorba, valamelyik női rendbe vitte volna, de ezt a családi körülmények lehetetlenné tették (szülei a kilitét igazoló okiratok hiányában nem házasodhattak össze, ezt csak a háború végén, a rendkívüli helyzetben tehetik majd meg). Magdi föltálla magát, s gyári munkáslányként szolgált egy-

házat. Nehéz sorsú, sokszor durva munkások között kellett megélnie a vallást, segítenie a rászorulóknak - magyarázta érdeklődésemre Szécsi Ferenc füzfői plébános.

Megszervezte a Katolikus Dolgozó Lányok Szövetsége füzfői csoportját. Ki akart menni a frontra a sebesült magyar fiúkat ápolni, de a gyár nem engedte, szükség volt rá, hát otthon segített: a DL-tagokkal eljárak a rászorulókhöz (például beteg asszony helyett főzni, takarítani), maga is tartott lelkigyakorlatot, együtt fordultak imával Istenhez népünkért, vitte a segélyszállítmányt a füredi katonai kórházba. Élete arra is példa, hogy nem vallásos közösségben is lehet vallásos emberhez méltó módon élni - jegyzi meg a lelkipásztor.

A szovjet csapatok bevonulásakor a litéri kastély udvarán kialakított óvóhelyen húzták meg magukat a megszállóktól rettegő asszonyok és leányok. Hogy nem ok nélkül tartottak a magukat utóbb fölszabadítónak kikiáltó vöröskatonáktól, Magdi vértanúhalála a bizonyosság rá. A földalatti óvóhelyhez érkező két szovjet katona egyike erőszakoskodni kezdett Magdával, mire a fiatal lány védekezni próbált és elfutott. A „felszabadító indulatában” megsértett, földühödött fegyveres több lövéssel agyonlőtte Magdát, aki az udvarán adta át lelkét a Teremtőnek. Utolsó szavai rákerültek a bronz mellszobor márvány talapzatára: „Uram, Királyom! Végy magadhoz”. A Lesenyei Márta Munkácsy-díjas szobrászművész által alkotott mű márvány talapzatán, Magda vértanúhalálát érzékelte, golyó ütötte sebek - lövés sorozat okozta nyomok - láthatóak.

Mivel Bódi Magda vértanúságának emléknapja, március 23. idén nagyszombat esett, később tartották a megemlékezést. Április 2-3-án az évforduló alkalmából tanácskozást rendeztek a huszadik század boldoggá avatott és boldoggá

ISMERJÜK MEG PAPJAINKAT

Ismerjük meg papjainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban működő papjainkat. Bemutatásuk egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelkipásztori és egyéb szolgálataikat távol a hazától, az idegenben.

Kühár Ede bencés tanár, magyar lelkész és gyónató Máriacellben. Megbízását a máriacelli házfőnök kérésére, a pannonhalmi főapáttól kapta. A Pannonhalmi Főapátság bencés papja.

Kühár Ferenc, szerzetesi neve Ede (Eduard), 1928. május 28-án született Pártosfalván (jelenleg: Prosenjakovci, Szlovénia). Általános iskoláit szülőfalujában végezte, 1934-től 1939-ig, szlovén nyelven. A gimnázium első és második osztályát 1939-től 1941-ig Mura-szombatban végezte, ugyancsak szlovén nyelven, 1941-től már magyar nyelven a harmadik osztályt. A szaléziei diákotthonban lakott, majd 1942-től 1944-ig Kőszegen tanult, aztán Pannonhalmán, ahol 1945. február 25-én felvételt nyert a bencés rendbe és 1947-ben érettségi diplomát szerzett.

1946. november 5-én egyszerű fogadalmat, 1949. november 5-én ünnepélyes fogadalmat tett. Papp Kálmán győri püspök szentelte pappá Pannonhalmán, 1952. június 27-én. Újmiséjét két nappal később Tiszaújfaluban - jelenleg Istvánújfalun - tartotta.

Az egyház és állam közti megegyezés után, 1951-ben a rendből elsőként került

Kühár Ede OSB

a budapesti Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem Természettudományi Karának biológia és kémia szakára, ahol 1955-ben államvizsgázott és szaktanári diplomát szerzett.

1955. szeptembertől 1957. augusztusig Pannonhalmán a bencés gimnáziumban, majd 1957. szeptembertől 1994. július 13-ig a győri bencés gimnáziumban volt nevelő és

biológia-kémia tanár. Ezután lett magyar lelkész és gyónató Máriacellben, ahol a magyaron kívül, még szlovén, német, horvát és szlovák nyelven is gyónat, és segíti a zarándokokat.

Évente egyszer az 500-600 példányban megjelenő, máriacelli levelével értesíti a zarándokokat és a plébániákat a Sár-lós Boldogasszony nap körüli és az őszi nagy máriacelli zarándokok dátumáról.

Magyar szentmisét tart a zarándokok részére előzetes kérés, bejelentés alapján.

Érdeklődni: P. Eduard Kühár OSB, Basilika Mariazell, Benediktiner-Superiorat, Pf. 11. A-8630 Mariazell, T: 03882/2595, Fax: 03882/2595-20. E-mail: p.eduard@basilika-mariazell.at

Cserháti Ferenc

avatás előtt álló magyarjairól, utcát neveztek el Bódi Magdáról, a vértanúság helyén fölavatták a tiszta és bátor katolikus munkáslány szobrát, a lelövés helyét emlékfával jelölték. Emlékiállítás is volt, és a templomban felszentelték a Magda életét ábrázoló festett üveglablákat. A litéri sírkertben ennyi áll a márványkrisztus: „Bódi Mária Magdolna 1921-1945. Boldogok a tiszta szívűek, ők meglátnak Istent”.

(Aki többet akar megtudni Bódi Magdáról, egykori füzfőgyártelepi lelkipásztorai egyikének, Temesi József jézusjárású atyának a „Tanúságtétel liliummal, vérről - egy gyári munkáslány élete és vértanúsága” című, a Szent Gellért Kiadónál megjelent könyvéből tájékozódhat.)

Sarusi Mihály

KÜLÖNÖSEN KÖZEL ...

Folytatás az 1. oldalról

köszönhető a szerzetesi élet, az iskolák, az oktatás fellendülése. A Szentatya példát mutatott az ökenikus lelkületre, amikor Debrecenben tisztelt a gályarab prédikátorok sírjánál. Példát adott a nyíltszívű párbeszédre, amikor találkozott a hazai zsidóság képviselőivel, a kultúra és a tudomány embereivel.

Megállt Mindszent bíboros sírjánál Esztergomban, ellátogatott Budapestre, Pécsre, Szombathelyre, Debrecenbe, Máriapócsra, Győrbe és Pannonhalmára, látogatásával reményt öntött a szívünkbe. Baththyány-Strattmann Lászlót, Apor Vilmost és Romzsa Tódort boldoggá avatta, boldog Hedviget, Kingát és a kassai vértanúkat a szentek sorába iktatta.

Bátorította a katolikus oktatást és felsőoktatást, amikor 1999-ben pápai alapítvány emelte a Pázmány Péter Katolikus Egyetemet.

A római magyar kápolnát megnyitotta a Szent Péter bazilikában. Ismerte minket és ismerte a sorsunkat, a nyelvünket, a kultúránkat, az élet és a család tiszteletét hazánkban a szívén viselte. Tavalgy Pünkösdkor személyes levelet és áldást küldött a csiksomlyói zarándokoknak.

Különösen köszönjük azt az üzenetét, amelynek szavai ma is olyan aktuálisak a számunkra: „Kedves magyarok! Arra van szükség, hogy mindannyian egyetértésre jussatok az igazi humanizmus olyan alapvető értékeiben, mint az igazság, az igazságosság, a szabadság, a kölcsönös tisztelet és a szolidaritás. Olyan értékek ezek, amelyeknek a gyökere a Jézus Krisztus megváltó kegyelme által felemelt és megerősített emberi természetben van”. Köszönjük, Szentatyánk, hogy itt, a gyász órájában most mindannyian testvéreink együtt lehetünk - mondta beszéde végén Erdő Péter bíboros, magyar prímás. MK.

MEGKEZDŐDIK A KONKLÁVÉ

Lapunk megjelenésével egy időben, 2005. április 18-án, délután fél ötkor - a bíborosok általános ülésének határozata szerint - megkezdődik a konklávé, és az Ordo Rituum Conclavis rendelkezése szerint a bíborosok esküt tesznek az új római pápa megválasztására.

A bíborosok 16 óra 15 perckor indulnak körmenetben a Vatikáni Apostoli Palota első loggiájára, innen a konklávé színhelyére, a Sixtus-kápolnába mennek, ahol a Veni creator himnusz elnéklése után az előírások szerint esküt tesznek. A körmenetben a választó bíborosok közül részt vesz a konklávé titkára, a pápai liturgikus szertartásmester, a rangidős bíboros titkára, az elmélkedést tartó pap, a szertartásmesterek, diakónusok, ministránsok és a énekkar.

16 órától kezdve a Sixtus-kápolnába a következő személyek léphetnek be: az államtitkárság helyettese, az államokkal való kapcsolatok titkára, a Pápai Ház prefektusa, két sekrestyés szerzetes, a gyónatást végző papok és a Svájci Gárda parancsnoka. Jelen lesznek továbbá a különböző szolgálatokat végző személyek: a Svájci Gárda, egészségügyi személyzet, fotósok. Képviselteti magát a Vatikáni Rádió, a CTV és a Szentszék sajtóterme. VR/MK

Gyermekeknek

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

Kedves Gyerekek!

Elfoglaltságom miatt, már régen nem írtam nektek, de most a tavaszi farsádság idején úgy érzem, hogy újra kell jelentkeznem. Valami olyanról szeretnék beszámolni, amitől az ember boldogabb lesz, amitől az ember társakkal lehet együtt, sokáig egészséges és jókedvű marad. Talán már ki is találtátok, hogy a sportról van szó.

Öt éves korom óta úszom, ami nagyon jól tesz az egészségnek és a fejet is frissen tartja. Később átváltottam a vízilabdára, mert csapatban szerettem volna játszani, hogy több társammal együtt élvezhessem a küzdés örömeit. Az edzések és versenyek alatt jó barátokra tettem szert. Észrevettem, hogy osztálytársaim közül, akik nem sportolnak, csak a TV

előtt ülnek, és szabadidejüket nem tudják hasznosan kihasználni, rosszkedvűek és magányosak.

A sportot nem lehet megenni! Az ember erősebb, fegyelmezettebb lesz, megtanul másokkal együtt dolgozni. Az elért siker csapatmunka, az egymáshoz való alkalmazkodás eredménye. Erre későbbi életünkben is nagy szükségünk lesz.

Most, hogy itt a tavasz, szívesen járok kerékpárral az iskolába. Alig várom, hogy kissé felmelegedjen az idő és szülemmel, testvéremmel a tavakra menjünk szörfölni, vagy cserkészársaimmal kirándulni a hegyekbe. Olyan gazdag a sportolási lehetőségek tára, hogy mindenki választhat kedvére valót magának. Ép testben ép lélek!

Szeretettel: **Józsa Péter** tanuló

Fiataloknak

NEM HAGYLA KÁRVÁN TITEKET

Amikor ezeket a sorokat írom, II. János Pápát gyászoljuk. Ki nem élt még azt a válságot, ami a kereset, szomorú érzést, amikor búcsúznunk, búcsúznunk kell valakitől, aki nagyon sokat jelentett számunkra. Ismerjük hétköznapijainkból is: állunk a vasútállomás peronján, a vonat indulásra kész, az ajtókat, ablakokat bezárják, majd fütty harsan, s a vonat lassan nekilökődik. Még egy pár szeretetteljes szó, egy intés. Aki a vonatban ül, ismeri úti célját, várakozással néz a jövő elé, mi maradunk, a viszontlátás édes reményével. Elment, mi maradunk.

Húsvét 6. vasárnapján olvassuk Szent János evangéliumában: „Nem hagyak árván titeket”. Jézus mennybemenetele előtt búcsúzik tanítványaitól. A Mester nélkül, kiszolgáltatva, árván, félelem járja át szívüket, hiszen minden megpróbált

tatásban, veszélyben, támaszuk volt. Kiállt mellettük, enni adott, ha éhség gyötörte őket, vigasztalt, bátorította őket, ha kételkedtek. A Mester tudja: nem mehet el, nem hagyhatja magára tanítványait, mert akkor elvesznek. Senki, az apostolok, a tanítványok sem tudják egyedül hordozni Isten országának terheit. Ha már Ő nincs, kell valaki más, aki melléjük áll, aki vezet, erősít, megvilágosít és reményt ad. Jézus végtelen szeretete, gondoskodó jósága válik valósággá a megígért Vigasztalóban, a Szentlélekben, „akit a világ nem kaphat meg, mert nem látja és nem ismeri őt. De ti megismeritek őt, mert nálátok maradt” (Jn 14, 17). A Szentlélek nálunk marad, ő bennünk van, közösségeinkben, Egyházában, örömeinkben és gyászunkban egyaránt.

Pál atya

BICIKLI-EMLÉKEK

Édesapámnak, aki félárván, nagyon nehéz gyermekkorra tekintett vissza (iskoláit és később az orvosi egyetemet is saját erejéből végezte el), az volt a pedagógiai elve, hogy semmit se szabad „ingyen” adni-kapni, mindenért meg kell dolgozni, mindent ki kell érdemelni.

12-13 éves koromban, kerékpár utáni ácsingózásokat, ennek megfelelően, szigorú feltételhez kötötte:

- Ha megtanulsz biciklizni az én gépem (az összekötő rúd alatt bedugott lábbal, mint a parasztyerek, vagy „fériasan”), kapsz egy szép, női kerékpárt.

Mindenki hitetlenkedve nézte próbálkozásaimat, amelyek házunk lejtős (!) udvarán gyakori hasra esésekkel végződtek.

Édesapám már el se tette rendelőjében a sárga antiszeptikus port, a kötszert, mert tudta, hogy sűrűn jelentkezem kezelésem a térdkép minden alakzatát mutató térdeimmel.

Noha egyensúlyérzésem nem volt a legkitűnőbb (későbbi életemben legurultam számos lépcsőn, ami álmódózással, struwelpéteres figyelmetlenségem számolájára is írható), nem adtam föl. Konok következetességgel gyakoroltam minden nap, elhanyagolva a szokásos játékokat.

Három évvel fiatalabb Ági unokahúgomat és az akkortájt gyakran a mi gondjainkra bízott, szöke, szeplős fiúcskát, Dec-kelmann Ferit (a háztartásban segédkező Hibácskóné unokáját) mindez nagyon bosszantotta. El volt rontva a napjuk, nélkülem nem tudtak magukkal mit kezdeni.

- Ügysem tanulsz meg! Ügysem tanulsz meg! - hajtogatták mély meggyőző-

déssel a virággy szélét jelző, fehér kőcöckökön üldögélve, miközben én le-föl karikáztam, nemegyszer nagy robajjal nekiütözve a bejáratú kapunak.

De mivel már akkor is igen kemény fejem volt, erőfeszítéseimet siker koronázta, sőt idővel Ági unokahúgomat is rákapattam a biciklizésre.

*

A háború előtt és alatt Balatonkenesén igen nagy társadalmi élet folyt.

A férjek ugyan Pesten dolgoztak (akkor ilyen volt a „divat”), de a feleség a gyerekekkel az egész nyarat a „magyar tenger” partján töltvén, kialakultak visszatérő, tartós kapcsolatok.

Nekünk is megvolt a „bandánk”. A lányok - Istvánffy Lilla (Licy), Székely Elvira (Buci), Farkas Márta, a három Marika-lány (Zsuzsi, Cici, Erzsók) - nagyon összetartottak, a fiúkat pedig a pillanatnyi „harci helyzetnek” megfelelően, hol barátként, hol ellenségként kezeltük. A legzajosabb volt köztük Rétháti Ferenc (Rike), akibe mindnyájan egy kicsit szerelmek is voltunk. Kátay Béla, Jenci és néha a nálunk valamivel idősebb Dedinszky János is részt vett az „eseményekben”.

Ezek főleg a strand zengő kabin-sorai közt zajlottak, és persze a vízen, ahol Édesapám „Aspirin” nevű, evezős bárkája játszotta a „hadihajó” szerepét.

Este, sokszor az éléskamrában rendezve - a sok úszás, hancúrozás után -, egy kis „elővacsorát”, mindenki kerékpárra pattant, s neki a tópartot szegélyező országútnak (az autóforgalom annak idején még nem volt félelmetes).

A cél rendszeren a vasútállomás és környéke volt, főleg szombatoként, tele lévő férjre várakozó asszonyokkal, gyerekekkel.

A fiúk természetesen „produkálták magukat”, hogy felkeltsék a lányok érdeklődését és csodálatát, de ezek a virtuskodások néha csúfos kudarccal, hatalmas bukfencekkel végződtek.

*

1944 nyarán, a bombázások elől vidékre menekülve, Pilisen is nagy hasznát vettem a kerékpárnak. Kovács Ili barátnőmmel bebarangoltuk az egész környéket. A nyáregyházai kövesúton egyik kezünkkel a kormányt fogtuk, másikkal az elmaradhatatlan szájharmónikát, amelyből fülsértő macskazenét csikartunk ki. Zörögtek mögöttünk a pléh tejeskanak, s babos szoknyánkat gömbölyűre dagasztotta a szél.

Kijártunk a falun áthaladó katonavonatokhoz is. Kamaszos cserfességgel el-társalogtunk a frontra induló, elszontyolodott magyar és német katonákkal.

*

A háború után, midőn Kenese kihalt, csendes lett, Pesten meg veszélyessé vált az élet, egyre kevesebb szerepe lett életben a kerékpárnak.

Nem is volt saját gépem, csak unokabátyám, a nyalka folyamórtiszt, Bihar Árpád, biciklijét csement el időnként. A városban azonban gyakoriak voltak az ellenőrzések, igazoltatások, és az ilyesmi könnyen (is volt) lehetett fájni...”

Volt úgy, hogy Mimi nagynénémnek (aki keresztanyám is volt) kellett engem kiváltania az őrszobáról.

Saáry Éva, Lugano

MAGYAR EMLÉKHELY FRANCIAORSZÁG SZÍVÉBEN

Szinte Gábor festőművész falkép-sorozata II. Szilveszter pápáról, a Szent Koronáról és Szent István királyról hamaron Franciaországba kerül Saint-Simon templomába, ahol Magyarország évszázadokon át bemutatkozhat Európa egyik legszebb és leglátogatottabb helyszínén. Előtte azonban, idén január végén, a Magyar Emlékekért a Világban Egyesület és a Magyar Kultúra Alapítvány szervezésében, a hazai látogatók is megtekinthették monumentális falkép-sorozatát. A „Magyar emlékhely születik Franciaország szívében - ahol egy pápa látta meg a világot” című kiállítás anyagát Szinte Gábor II. Szilveszter pápa életútjáról festette, 2003-2004-ben. A 110 nm-es festmény-sorozatot a művész tiszteletjéül nélkül készíttette, kifejezve a magyar nép tiszteletét a legnagyobb francia pápa iránt.

Mint ismeretes, II. Szilveszter pápa, az ezredév pápája, 1000-ben koronát küldött István fejedelemnek. Ezzel Magyarország Európá keresztény országainak sorába iktatta. A művész képein bemutatja a Magyar Szent Korona alakjait, a pápa adományát, amely ezer éven át kísérte és óvta Magyarországot.

A falkép-sorozat elkészítésének története különleges. Mádl Ferenc köztársasági elnök 2001-ben, első franciaországi látogatása alkalmával megkoszorúzta II. Szilveszter pápa emlékművét. A gesztus a francia nemzet számára nyilvánvalóvá tette a pápa és a magyar nép kapcsolatát. Ekkor kapta meg Szinte Gábor a megbízást Saint-Simon polgármesterétől, s ő azóta tizenkét képet festett Szilveszter pápa életútjáról. A sorozat első képe a fiatal pástörfiút ábrázolja, akiből később Reims püspöke, és Ravenna érseke lett. Majd II. Szilveszter pápa néven koronát küldött Szent Istvának. A festményeken látható István megkoronázása, valamint maga a Szent Korona.

A 12 festményből álló sorozat 2005. őszén kerül végleges helyére Saint-Simon

templomába, ahol összelelt magas rangú vendégek jelenlétében szentelik fel.

Mint ismeretes, a legenda szerint II. Szilveszter pápa a magyar küldöttek érkezése előtti éjjel álmat látozt: megjelent neki Gábrriel arkangyal, és arra intette a pápát, adjon koronát a másnap Pannóniából érkező küldötteknek, fejedelemük számára!

Szinte Gábor festőművész 1928. augusztus 18-án született Angyalföldön. Apja erdélyi kisbirtokos nemesi familia, „sepsikőrőspataki” előnévvel. Anyja, Erdélyi Vilma Csikménaság szülötte. 1951-ben szerezte meg diplomáját. Először 1957-ben állított ki a firenzei Uffizi-ben, majd a Palazzo Strozzi-ban. Már a kiállításon meghívást kapott Kairóba, Milánóba és Párizsba. Ehhez azonban hontalan útlevelet kellett volna kérnie. Döntenie kellett: menedékjog vagy hazatérés. Az utóbbit választotta. A hazai fogadtatásra így emlékezik vissza: „A határon mezelenre vetkőztetve néztem, hogyan tépi össze egy ÁVH-s tiszta a Firenzei Akadémián kapott bizonyítványomat. Hazaérkeztem...” MK

PÜNKÖSDÖLŐ

*Mi van ma? Mi van ma?
Piros pünkösöd napja,
Annak is, annak is
A legelső napja.
Bazsarózsza-bimbók
Fesledezésének
Örvendj hát, örvendj hát,
Búbanatos lélek.*

*Ámulj el, bámulj el
Zöld selymén a fünek,
Kék selymén az égne,
Vakságán a bűnnek,
S körülfog az ünnep
Zengő ragyogással,
Megszáll a Szentlélek
Galambszármáyallással.*

*Akarj hát, akarj hát,
Megrástott ember,
Ünnepelni végre
Ünnepöl vig kedvvel,
Elszorit szívédnek
Sztúnjón remegése,
Tekints a határban
Zsendülő vetésre.*

*A búza, az árpa
Kálászt kihányta,
Hűsével hívogat
Ifjú erdők sátra,
Tüdőről a rozsdát,
Szívedről a szennyet
Most letakarítja
Egyetlen léleget.*

*Lépj hát ki, áradj ki
Fogoly-önmagadból,
Mint patak medréből,
Mint sugar a napból,
Lengesd meg, lengesd meg
Béna lelked szárnyát,
Gondjaid felhőin
Galambként cikáz át.*

*Nyíljanak, nyíljanak
Eldugult füleid,
Hallj meg Tanítványok
Tüzes beszédét.
Közelget, közelget
Mennyeknek országa,
Mindenki beléphet,
Aki méltó rája.*

*Leszakadt lakatok,
Megoldódott nyelvek,
Befogadó szívek
Együtt ünnepelnek.
Fák, füvek, virágok
Ékes madárrakkal
Versenyit énekelnek
Iszonyattal, bajjal.*

*Túlharsogják mindjárt,
Ha mi is beállunk,
Ha már egyszer mi is
Hangunkra találunk,
Ha megszólaltatjuk
Pünkösdi nyelvünket,
S fejünk megaláztat
Kárjuk szívünket.*

*Mi van ma? Mi van ma?
Piros pünkösöd napja.
Megoldódott nyelvek
Aldott csodanapja.
Megváltás adatik
Zsidónak, pogányoknak, -
Ki Jézusban meghal,
Krisztussal feltámad.*

Szentimrei Jenő (1891-1959)

Madridi levél

LOVAS SZOBOR

Márciusban az éj leple alatt leszerelték és elszállították Franco tábornok, - azelőtt generalísszimus és „caudillo” - lovas szobrát. Gyorsan ment, de nem zökkenőmentesen: az illetékesek ugyanis elmulasztották értesíteni a városi rendőrséget, s így az először meg akarta akadályozni a dolgot. Minden esetre hajnali fél három felé már be is fejeződött minden. (A véletlen úgy hozta magával, hogy a közelben adtak vacsorát a 90 éves Santiago Carrillo, egykori kommunista pártvezető tiszteletére. Így annak egyik-másik résztvevője is szemtanú lehetett.) Másnap sok idősebb személy virágot vitt az üres talapzathoz, fiatalok pedig énekeltek és zászlókat lengettek az „előbbi rendszer” most „nem alkotmányosnak” tekintett címerével.

Sokakat talán meglep, hogy Franco-nak még volt Madridban szobra. Igen, volt, mert a rendszerváltozás után diplomatiszább és költségesebb „megoldást” választottak: az emlékművet helyén hagyták, de közelében szobrot emeltek két emigrációban elhunyt, volt szocialista miniszternek, Largo Caballeronak és Prietónak. Minden esetre lő nélkül. Sokan csak most tudták meg, hogy a Franco-szobor tulajdonosa a madridi egyetem volt. Eredetileg az Egyetemi Város bejáratát képező diadalív előtt akarták felállítani az 50-es években, s talapzatát fel is építették. Akkor jutottak arra a megállapításra, hogy mégiscsak jobb volna olyan helyre tenni, ahol nem járnak naponta rakoncátlan diákok ezrei. Így került aztán az Új Minisztériumok nagy tömbje előtti térre.

A most történet kapcsán utatjával jelentek meg a sajtóban az olvasólevelek. Francot ugyan nem védte bennül senki, - a számos újságicikkben sem, - viszont a kormányzat szemére vetették, hogy éppen ezt a „tisztogatást” tartotta fontosnak, amikor másutt megtűrt alkotmányellenes megnyilvánulásokat és jelképeket, - a Baszkföldön! - és oldalakat akart kitépni Spanyolország történetéből. Akadt olyan is, aki a mai spanyolokat „Franco örököseinek” tekintő: ő vezette be megint a királyságot, idejében léptek be az ENSZ-be, kötötték szövetséget az Egyesült Államokkal, számolták fel a spanyol gyarmatokat, egyengették az utat az Egyesült Európa felé...

Megint egyszer bebizonyosodott, hogy mindenki arra emlékszik, amire akar, a többi mintha sohasem létezett volna. Egy bíró a győztesek túlkapásait akarja kivizsgálni - hatvanhat évvel a polgárháború vége után -, mások García Lorca csonthajait szeretnék kihantolni a közös sírból. A másik oldalon mintha semmi rosszat nem tettek volna. A La Mancha-i községben, ahová járt szoktam, 104 név van az „el-esettek emlékművén”, közöttük több pap és nő. Egyikük sem esett el harcban...

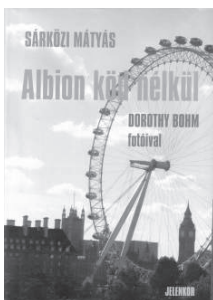
Spanyolország lakosságának tizenötödike többsége, - a százalékokat hirtelenében nem tudnám megadni, - a polgárháború után született. De úgy látszik, még több időnek kell eltelnie, míg arról a testvérharcról tárgyilagosan tudnak írni-beszélni. Meg arról a lovas szobor nélkül maradt tábornokról, aki végrendeletében is „az Egyház hű fiának” nyilvánította magát, de azért alkalom adtán cenzúráztatta a pápák megnyilatkozásait.

Különböztet az említett, éneklő fiatalok nagyobb veszélyt nem jelentenek, - a virágok vivő öregek sem. Sem országos, sem közéleti választásokon nem nyertek soha egy mandátumot sem. Már csak azért sem, mert négy különböző falangista párt szokott egyszerre fellépni.

S hogy el ne felejtsem: a sajtóban lehozott egyik olvasólevél szerzője kérte, ha senkinek nem kell, adják oda a lovas szobrot neki. Ő majd megbecsüli.

Rónai Zoltán

ALBION KÖD NÉLKÜL

Londoni levelezőnk újabb kötettel állt a magyar-nyelvű olvasóközönség elé. A pécsi Jelenkor Kiadó gondozásában - az európai fotóművészet „nagy öregjének”, az egykori Königsbergből Angliába emigrált Dorothy Bohm-nek érdeklődést felkeltő fekete-fehér felvételeivel illusztrálva - adta közre karcolatait Nagy-Britanniáról. Már a közel 200 oldalas kötet címe is arra utal, hogy a szerző, Sárközi Mátys nem akar „ködösíteni”. Az Albion kód nélkül című könyv lapjain élesen kirajzolódik a magát ma is hivatalosan Egyesült Királyságnak nevező szigetország jelene és múltja. A szerző nem titkolja, hogy a cikkek zöme eredetileg a londoni BBC magyar műsora számára készült, következésképpen fontos szempont volt számára, hogy felkeltse azoknak az érdeklődését is, akik sohasem jártak Nagy-Britanniában, de azoknak is tudjon újat mondani, akik személyes tapasztalatból ismerik az angol valóságot. A karcolatokon átsüt, hogy szerzőjük magyar, aki ugyan élete nagy részét már Londonban töltötte, de - a szellemi-családi örökségből kifolyólag - ízig-veéig pesti, ezért előszeretettel domborítja ki az események magyar vonatkozásait. Nemcsak a magyar

anyzik a kötetből a pontos utalás a brit uralkodó családnak magyar felmenőjére sem, közben pedig némi bepillantást nyerünk Erzsébet királynő magánéletébe is, megtudva, hogy előszeretettel hallgatja a BBC hölgyeknek szánt délutáni műsorát, amely folytatásokban közölte az 56-os szabadságharc után Londonba menekült humorista, Vajda Albert önéletrajzi regényét. A szerző autóbalesetéről és az ebből eredő vakságáról szóló mű alighanem annyira megrendítette a királynőt, hogy a rákövetkező esztendőben Vajda Albert is meghívót kapott a Buckingham Palota kertjében minden nyáron megrendezett nagyszabású fogadásra. Sárközi Mátys Albion kód nélkül című könyve azon túl, hogy kézen fogja, és valósággal lebilincseli az olvasót, erkölcsi üzenetet is továbbít, amikor azt is kiemeli - például az angol értelmiséggel kapcsolatban -, hogy a kultúrában, tudományban és technikában nemcsak nagy tradícióra tekint vissza, hanem egyre inkább globális összefüggésekben gondolkodik, és nemcsak országjobbításán, hanem - úgymond - világgjobbításán fáradozik. (Sárközi Mátys: Albion kód nélkül - Jelenkor Kiadó, Pécs 2004.)

Vincze András

SZENTEK BÖLCSŐJE - MELENCE

A közép-bánáti falu, Melence, 1945-ig Elemér leányegyháza, két lelki hitvatást is adott az egyháznak. A falu imaházát látogathatta az 1900-as évek elején a Bogner és Györgypál család is: Bogner Mária Margit vizitációs nővér - boldoggá avatása folyamatban - 1905-ben született Melencén; Györgypál Albert ugyan csak a faluban látta meg a napvilágot - boldoggá avatását tavaly indították be a nagyváradi egyházmegyében. A régi, összedőlő imaház helyére 1971-ben családi házát építettek, egy különbejáratú helyiséggel (lásd képünk). Napjaink-

ban ez a szoba az imaház, amelyet Szent Péter és Pál tiszteletére szenteltek. Erős Lajos könyvében - Adalékok a Zrenjanini -

Nagybecskerekre Egyházmegye történetéhez - a hívek száma 1983 végén a következő módon alakult: a 102 hívőből 67 magyar, 31 horvát, 2 német, 1 szlovén és 1 bolgár nemzetiségű volt. A Huzsvár László székespüspök által szerkesztett és 2000-ben megjelent „A Nagybecskerekre Püspökség Évkönyve” szerint, a hívek száma körülbelül 70.

A lelkipásztor - Tietze Jenő prelátus és Szemerédi Pál káplán - Nagybecskerekéről jár ki, s mutat be szentmisét, a téli hónapok kivételével - vagyis decembertől csak a következő év áprilisában találkoznak a hívek lelkipásztorokkal az imaházban. Tavaly volt olyan alkalom, hogy a káplán, s az akkor még pappá szentelésére váró diakónus, egy hívőnek misézett, de arra is volt példa, hogy a kikerülő lelkipásztort zárt imaház fogadta. Amikor a sorok írója decemberben plébánosával Melencén járt, három hívót talált az

imaházban. Egyikük, a sekrestyési teendőket el látó Polyák Klára volt, akinek családjában még a nagyanyja idejéből női ágon öröklődik ez a tevékenység. A másikuk egy Horvátországból Melencén férjnél levő hölgy, aki a nála vendégeskedő, idős édesanyját kísérte el a szentmisére. A hideg imateremben az oltár mögött hatalmas repedés éktelenkedik a falon, a kis ablakok egyikét istentisztelet alatt nyitva kell tartani, hogy az áporodott szag valamelyest enyhüljön. A szentmisén parányi mécsesek világítottak, s Jenő atya úgy prédikált a három léleknek, mintha telt székesegyházban mondaná szentbeszédét. Ezúttal horvát nyelven, tiszteltből a két horvát hívó, és a magyar nevű, de anyanyelvét már használni nem tudó sekrestyés iránt.

Kovács Szószill

...Egy óra sok,
S az örökkévalóság is kevés
egy anyának, aki várja a fiát.
Reményik Sándor

Londoni levél

ERKÖLCSÖS
TÁRSADALOM

Angliában e hó elején általános választás lesz. Mikor e sorokat írom, még nem tudható, elkezd-e harmadik kormányzási ciklusát a szocialista labour párt, vagy hátrányukat ledolgozva befogják, netán megelőzik a konzervatívok. Nem is az a célom, hogy e londoni levélben „borítékoljam” helytálló, vagy helytelen jóslatomat az eredményt illetően. Egyelőre arról ejtenék néhány szót, hogy Angliában most, még a választás előtt, mintha azt tapasztalnánk, hogy feltűnt befolyásoló tényezőként a közérkölcénye. Valahogy úgy, mint Amerikában. Ha a politikában sok a hazugság és az irritáló manipuláció, akkor az emberek egyszerűen áhítóznai kezdenek a becsületes állami élet és kormányzás békéjére és nyugalmára. Ez, gondolom, minden országban így van.

Tony Blair miniszterelnök képességei olykor államférfiúi magasságokba emelik őt, máskor viszont olyan manipulatív, hogy semmitől nem riad vissza. Bizonyos, hogy az iraki háború megkezdésének a módja nem volt valami tiszta dolog. Hamis érvekkel vitte harcba az angol katonákat. A cél a Szaddam Huszein-rezsim megbuktatása volt az iszlám visszaszorítása érdekében. Ezt helyeselték, de Angliában nem csak a pacifisták képesek el, ahogy Blair az iraki tömegpusztító fegyverek óriási veszélyéről szónokolt, miközben talán maga is tudta, hogy ilyenek már nincsenek.

Nem politizálni kívánok az ÉLETÜNK hasábjain, ez a bevezetés csak azt szolgálta, hogy háttérrel nyújtsak a közérkölcény, az ország vezetői moralitás iránti igény nagyfokú angliai megerősödéséhez, ami, mint fentebb jeleztem, választás előtti meghatározó tényezővé nőtte ki magát. Legszembetűnőbb megnyilatkozása ennek az abortusz ügye. A konzervatív párt az élet minden területére kiterjedő, részletes kormányzási tervek tergetett a választópolgárok elé, ismertette, hogy miként fogja intézni az államügyeket, amennyiben megnyeri a választást. Az abortusz-kérdésben az az állásfoglalása, hogy a magzatelhajlást korlátozni kell, a „kegyes halált”, az eutanáziát pedig helytelen lenne „en bloc” törvényessé tenni. Az abortusz-kérdésben azonnal a konzervatív párti elgondolás mögé állt Cormac Murphy-O'Connor angolai katolikus egyházfő, Westminster érseke. Azt a nézetet fejezte ki, hogy Michael Howard pártja tesz lépést a helyes irányban. Egyesek emiatt bírálni kezdték a bíbort, mondván, hogy nyíltan az ellenzék támogatója lett, pedig az egyházak nem szokták így módon beavatkozni a politikába, különösen hetekkel a választás előtt. De hát mi egyebet tehetett volna, amikor katolikus felfogás szerint az abortusz az emberi élet kioltásával egyenlő?

A brit miniszterelnök, akiről egy korábbi levelemben már megírtam, hogy erősen gondolkodik, átérjen-e anglikánról a katolikus vallásra, állhatatosan nyilatkozgat arról, hogy ő személy szerint ellenzi az abortuszt. Am ez nem akadályozza meg abban, hogy a parlamentben minden alkalommal az abortuszt könnyítő törvény mellett szavazzon. Tíz alkalommal tett már így Blair, s ezért az előző angliai katolikus egyházfő, a néhai Basil Hume bíboros is megírta.

Minderről természetesen bőven olvashatunk ezekben a napokban a brit sajtó hasábjain, s az egyik kommentátor Daniel O'Connell-t, a XIX. századi ír moralistát idézi, aki azt mondotta, hogy „ami erkölcsileg helytelen, az politikailag sohasem lehet helyes”. Ennek a mondatnak a szelleme rányomta a bélyegét a Viktória királynő korabeli Angliára. Azután a brit politika egyre pragmatikusabbá és szkeptikusabbá vált. Bigottságra természetesen nincs szükség, de valóban nem lenne rossz dolog, ha a megmutakozó általános igény kényszerítené a politikusokat arra, hogy ugyan ne legyenek már olyannyira irritálóan linkek.

Sárközi Mátys

AZ EUCHARISZTIKUS VILÁKGONGRESSZUS MAGYARORSZÁGON 1938-BAN

Tizenöt éves gimnazista voltam, a budai Szent Margit Intézet tanulója, amikor Budapesten rendezték meg a 34. Eucharisztikus Kongresszust, amelyen az egész ország társadalmát részt vett. Párosult ez az év Szent István király halálának 900 éves évfordulója ünnepével, s ezért még nagyobb jelentősége volt.

Az előkészületek óriási szervezésekben nyilvánultak meg. Az Előkészítő Főbizottság 14 albizottsággal dolgozott együtt, amelyben részt vettek nemcsak püspökök, egyháziak, hanem világi előkelőségek, egyetemi tanárok, a „rector magnificus”, sőt katonai részről tábornokok is. Országszerte triduumok voltak, templomokban, egyházakozsékban, iskolákban, gyárakban. A Művészeti Bizottság a Műszaki Bizottsággal kidolgozta a Hősök terén felépítendő oltár terveit, valamint a hidak díszkivilágítását. A Vendégfogadó Bizottság biztosította az ideseregülő bel- és külföldi tömegek elszállásolását. Különbösen sokat segítettek ebben a cserkészcsapatok. 1.800 cserkészből ezernyelcszáz állandó szolgálatot nyújtott. Kiemelkedő volt a MÁV szervezési munkája. A menetrendszerű járatok mellett még nagy tömegeket szállított különvonatokkal is indított, mintegy 70-t.

Minden előkészület megtörtént tehát a pápai legátus fogadására. Ez volt egyik kitörhetetlen esemény ifjúkori életemből, amelyre ma is tisztán emlékszem. A Keleti pályaudvar érkezési oldalán sűrű, hatalmas zászlók sorakoztak függőleges rudakhoz erősítve. Bent a csarnokban, a vágány mellett felsorakozó katonai díszsereg, a zenekar, a kormány miniszterei, közjogi méltóságok, főpapok sorfala előtt, közvetlen közel a Kormányzó, egyedül, feszes tartásban, várták a legátusi vonat érkezését. A különvonat mozdonijának elején hatalmas keresztrel díszítve másodperc pontosan, lassú méltósággal görgött el a Keleti pályaudvarra, s nekem mérhetetlen csodálattal volt, hogy a vörös szőnyeg, amely a vagon ajtajához volt irányítva, s amelyen a kormányzó állt, a vagon szinte cm-pontosan úgy állt meg, hogy a szőnyegre nyílt. A lelépő legátus üdvözlése után Serédi hercegprímás latin nyelvű köszöntése következett. Majd elindult az autóból szállt menet a fellobogózott úton az Oktogon térre. Itt Budapest főváros polgármestere és kísérete díszmagyarban, latinul köszöntötte a vendéget, aki szívélyes hangú válaszában köszönt meg a lelkes fogadtatást. Egyébként a fogadás teljesen az államfőknek kijáró protokoll szerint történt. A legátus a Várba, a Mátyás templomba (Koronázó templom) érkezett, ahol ünnepi pompa fogadta. Megkondultak a harangok, a harsonák jelezték, hogy a legátus megérkezett, majd az evangéliumi oldal bíbor baldachinja alatt felállított trónusra ült. Ekkor Montini bíboros, helyettes államtitkár (később VI. Pál pápa) felolvasta a pápai brevét. Az ünnepély után a legátus a Királyi Palotába ment, ahol az udvari kapu előtt fogadta őt a kormányzó pár. Érdemes megemlíteni, hogy az egyházi vendégek közt 14 bíboros, 48 érsek és 198 püspök volt. Másnap, május 26-án a Hősök terén felépített oltár-építmény (Bermínéhez hasonló) mögött, a Városligeti tó területén (a vizet leeresztették) és a téren mintegy 100 ezer ember gyűlt össze. A Szépművészeti Múzeum és a Népcarnok előtt épített díszpályahelyeken helyezkedtek el az előkelőségek, a kormány tagjai, a honvédség főparancsnoka, a királyi hercegek, a főpolgármester, a két koronaöri méltóság, valamennyien díszöltözetben. A női és a férfi szerzetesrendek tagjai,

majd a kispapok vonultak a térre, végelethetetlen sorokban, karingben. Pontban fél 5-kor harsonaszó jelezte az államfő érkezését, aki a Himnusz hangjai mellett ellépett a díszsereg előtt. Ma úgy érzem, itt vonult fel az utolsó keresztény katolikus és magyarságában erős társadalom. A háború elsöpörte és megsemmisítette ezt a Magyarországot, amely Mohács óta először lett teljesen független, demokratikus, alkotmányos, keresztény és nemzeti elkötelezettségű, megőrizve a királyságot, amelyet Szent István óta megőriztek elődeink.

A megnyitás napját követő május 26-án volt a gyermekek, ifjúság szentmiseje, amelyet Verdier bíboros, Párizs érseke celebrált. Elemi iskolásoktól gimnazistákig, cserkészek, munkásifjak, falusi lányok tarka népviseletben, kísérekkel együtt, mintegy 150 ezren. Itt voltunk mi is, a budapesti egyházi fiú- és leányiskolák, egyenruhában, apácák, novíciák, hihetetlen nagy számban. Katonás volt a fegyelem, pedig a felvonulás a kijelölt helyekre, nem volt könnyű. Az Andrassy út a Köröndig telve, a Városligeti tó szintén (lecsapolt). Az út mentén és a téren sűrűn álltak a gyóntató székek. Az Aréna út (ma Dózsa György út) is telve volt az ifjúság tarka seregével, s amikor elindult az áldoztatást végző papi menet, frigszekrényyszerű tartóban vitték az Oltáriszentséget, számtalan kehelyből, számtalan pap áldoztatott. Majd felzúgott a Christus vincit, Christus regnat dallama. Megrendítő élmény volt még annak is, aki a tömegben állt és nem tudta felülről látni az eseményeket. 300 pap áldoztatott, mindannyiszor elmondva áldoztatáskor, az akkor még szokásos: „Corpus Domini J. Ch. custodiat animam tuam in vitam aeternam” liturgikus igéket. Hány százszor és ezerszer? Ki tudja ma már? - Ezalatt a Bazilikában tartották az eucharisztikus gyűlést. Megtelt a Bazilika előtti tér, és a rendőri kordon mögötti harsogott az éljen, amikor egy-egy külföldi bíboros vendég érkezett. Fél 12 órakor érkezett Pacelli bíboros, aki a Bazilika lépcsőjén állva, megáldotta a tömeget, amely térdén állva fogadta. Jellemző, hogy ez a gyűlés tisztán egyházi vonatkozású, papi gyűlés volt, mégis tiszteletből kivitték az Oltáriszentséget a kápolnába. A legátus felment a szöszekre és olaszos, tüzes gesztusokkal elmondta latin nyelvű beszédét. Még nem ért véget a gyermekek, ifjúság miséje, már tódult a felnőtt tömeg az Ünnepi Csarnokhoz, ahol a nemzetközi gyűlést tartották. Sok felszólaló volt, külföldi, angol, francia, osztrák, olasz, ausztráliai küldöttek, püspökök és világiak.

Az események annyira sűrűn követték egymást, hogy senki sem akadt, aki mindenütt jelen lehetett volna, kivéve a sajtó és rádió riportereit. Már az Ünnepi Csarnokban folyó ülés alatt elkezdődött Budapest népének önzönle a Duna mindkét partjára, hogy láthassák az este elinduló Dunai körmenetet. Öt óra után szinte leállt a főváros forgalma, a nép a Duna felé vezető útvonalat mindkét járdán ellepte. Egyesületek, zárandokok, cserkészek, apácarendek, szinte megszámlálhatatlan tömegek állt és várt türelmesen a körmenet indulására. A Bazilikában a legátus felöltötte liturgikus öltözetét és megkondultak a harangok. Fél nyolckor megindult az óriási menet. Először díszsereg, katonai díszsereg zenekarral, majd a szokásos körmeneti keresztvivő, mögötte szerzetes és világi papság, ministránsok tömege, végül a püspökök és érsekek. A menetet a magyar püspökök, 12-en, teljes egyházi dísz-

ben vonuló sora zárta le. Az égő gertyákkal vonuló tömeg kísérte, a díszes baldachin alatt és kezében az Oltáriszentséget vivő legátust - jobb és bal oldalán a Pázmány egyetem diákjai és a főváros képviselői a polgármesterrel. Az Oltáriszentség mögött haladt a bíborosok hosszú sora, teljes díszben, Serédi Jusztinián hercegprímással az élen.

A menetet Angelo Rotta érsek (1944-ben szidókat mentett vatikáni oltalomleléllel), apostoli nuncius zárta. Mint elől, úgy a menet végét lovas rendőr díszsereg követte. A Duna-parton álló hajók közül a „Szent István” hajó volt kijelölve az Oltáriszentség feltételére a kijelölt emelvénnyel. Kilenc hajó kísérte, amikor elindult a vízi körmenet. Ekkor kigyuladtak a pompázatos fények, a kivilágított Parlament, Vár, hidak, valamint a Gellérthegy tüzijátéka. A két parton fátylakkal álltak a leventék és a cserkészek. Az egész körmenet olyan lenyűgöző látványt nyújtott, amelyhez hasonló nem volt és nem ismétlődött meg azóta sem. A hajókörmenet végétével a legátus partra szállt és a Bazilika felé indult a menet. A Bazilikában elénekelték a „Tantum ergo”-t és a legátus közben még utolsó áldást adott. Másnap, május 27-én volt a katonaság miséje a Hősök terén. Most is egyházi és világi vezetők teljes katonai és egyházi díszben jelentek meg. A misét a lyoni érsek, Gerlier bíboros mondta és egész mise alatt mintegy 100 karingbe öltözött pap áldoztatott a katonákat. Harmadnap a falú lányai festői népviseletekben öltözve vonultak végig a Vár utcáin a palota udvarra, ahol köszöntötték a legátust és a kormányzóit pártot. A legátus áldását térdén állva fogadták, majd litániára vonultak a Koronázó templomba. Este 8 órakor díszelőadás volt az Operaházban. Liszt: Krisztus oratóriumát adta elő az ének- és zenekar. A páholyokban a bíborosok és világi katonai előkelőségek teljes díszben foglaltak helyet.

Május 29. volt a Kongresszus utolsó napja. Ekkor volt a Katolikus Legényegyletek, a falú fiataljainak miséje a Hősök terén, amelyen a szentmisét Pacelli bíboros legátus mondta. Az ország minden részéből érkeztek a különvonatok, és kora 5 órától tódult a tömeg minden irányból, mind a négy pályaudvarról. Kb. félmillió ember gyűlt össze reggel 8 órára, és megteltek a környező utcák, az Andrassy út egészen a Köröndig.

A budapesti templomkórusokból összeállított, 1200 tagú kórus az „Ecce sacerdos”-t énekelte, amikor megérkezett a legátus és elkezdődött a pápai szertartás szerinti szentmise. Délután volt a befejező körmenet a Bazilikától a Hősök terére, amely ha lehet még nagyobb pompával és részvétellel indult. Lovas rendőrség, katonaság, bányászok díszegyenruhában, ministránsok tömege, falvak népe, egyházmegyék, egyházközösségek zászlóikkal, megállás nélkül haladt ez a menet négy és fél órában keresztül a hosszú úton, a díszes baldachin alatt Pacelli bíboros vitte az Oltáriszentséget (a szikár, aszkéta legátus nem fáradt el a hosszú úton), amelyet a Pázmány egyetem tanácsa és a főváros képviselői a polgármesterrel kísérték. A világ minden nemzetének képviselői, a Távol-kelet és Közel-kelet népei vonultak itt fel, s az utca két oldalán házfalakig tömve voltak a járdák. A Kongresszus, mint látvány is fölülmúlt minden eddigi ünnepeket. Sajnos, hogy a befejező körmenet mire kiért volna a Hősök terére, eleredt az eső. Harangzúgás, mennydörgés, éneklés vegyült egybe. A legátus 6 órakor már a Keleti pályaudvarról a hercegprímás kíséretében hazaindult Rómába. A búcsúztatás éppoly díszes volt, mint a fogadtatás. Így ért véget a Budapesti Eucharisztikus Kongresszus 1938-ban.

Dr. Szálka Irma

A MEGLEPETÉSEK ...

Folytatás az 1. oldalról.

is megdöbbenünk, hogy az alázatos és szelíd Krisztus-arc, az emberi nyomorúságokhoz siető láb, a kenyeret törő és sebes szíveket gondosan gyógyító kéz, de mindenesetre a bátorító és fényt gyújtó szavak helyett a Lélek eljövetele jobb és több. Vajon meg tudjuk-e érteni ezt a krisztusi „igazságot”? A megfoghatatlan Szentlélek több, mint a megtestesült Ige látható, hallható, érezhető jelenléte! Ugyan az apostolok honnan is sejtették volna meg, hogy Jézus ezzel a kijelentéssel mindenkre, minden kör minden egyes emberére gondolt. Hiszen ő mindenkihez küldetett. És ezt a - téren-időn átvélt - egyetemes jelenlétét épp a Szentlélek műveli: a megígért Vigasztalóban tér vissza hozzánk Jézus. Az Írás szavainak a Szentlélek ad értelmet, a kenyér és bor által leszi Krisztus teste és vére, a feloldozás szavai a Lélek erejében gyógyítják lelkünket, és szeretetünk - amennyiben igaz és őszinte - mindig belőle táplálkozik.

A meglepetések Lelkén egy eucharisztikus vonását hadd említsem még, éppen a tavaly meghirdetett eucharisztikus év kapcsán. Ő az emlékeztető Lelke. Elettönnünk, vagy épp a múltat rejtgetni akaró tudatoságnak ellenében sokszor int, figyelmeztet, emlékeztet bennünket az „egyetlen fontosra”, amit el nem kerülhetünk, és ami nélkül a többi értéknek talán értelme sincs.

A meglepetések Lelke pedig fáradhatatlanul, legtöbbször nem várt módon, vissza-visszatér és emlékeztet, hogy mit is cselekedjünk.

Az első pünkösdi közösség is ezt kérte, Péter pedig a Lélektől eltelve így emlékezett: „Istisatok bűnbánatot, keresztelkedjétek meg... és így elnyeritek a Lélek ajándékát...” (ApCsel 2,38). Az első keresztények - az elnyert Lélek-jelenlétben - állhatatosan kiartottak az imádságban és a kenyértörésben. Megélték a Lélek-zúgást, a tüzes Lélek-áradást, a nyelvek csodáját, majd nap, mint nap „elvégezték a kenyértörést házanként”. Pálról tudjuk elsőként, amit ő maga is így kapott: „Az Úr Jézus, elárultatásának éjszakáján fogta a kenyeret, ... aztán a kelyhet...” Az alapítás története, Jézus záró szavával: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!”

Megleő itt is, hogy az Úr hűvéti titkának emlékeként nem a szenvedéstörténet drámáját hagyja ránk, mint egy olvasmányt. Azt sem kéri, hogy öszvetségi mintára báranyt öljünk le. Nem rendelt semmi különleges. Rendkívül tartózkodóan a kenyér és bor leple alá rejté halálát és feltámadása drámáját, de hozzákapsolja az emlékeztést. Ezt műveli a Szentlélek: a kenyeret testté teszi, engem pedig a Testben, a misztikus Krisztus testben, az Egyházban - test-vérré avat. A meglepetések Szentlelke jelen van, működik, hat a rendkívüli és, de ott rejlik a visszamelekezés egyre mélyülő rétegeiben.

Az emlékeztető Lélek testetlen valóság. Jézus „paraklétoz”-nak mondja, ami inkább a vigasztaló kifejezéssel szemben azt jelenti: „a hozzánk hívott, az értünk megszólított”. Ha hívjuk, már el is nevezük. És ha néven nevezük, már hívjuk is. És ha hívtuk, már jön is, és dolgozik bennünk, mint lelkünk „kedves Vendége”.

Vizonyunk a Szentlélek iránt az örök szolgálat, néven-nevezés. Ettől, ettől a gyermeki, bizalommal teli, feléltet soha nem szabó, jötteknek körülményeit előre elfogadó, hozzá mindig alkalmazkodni akaró magatartásunkból alakítja ki bennünk a Szentlélek Krisztus arcát. Ebből a nyitottságból születik az ígéret teljesülése és így valóban: megújul a föld színe.

□

HÍREK - ESEMÉNYEK

Eucharisztikus körmenet Kínában

Kínában, az 1949-es kommunista hatalomátvételtől először engedélyezték a hatóságok a nyilvános körmenetet. Zsou-zi püspökségben az Eucharisztikus Év alkalmából több plébánia hívei vonultak fel a Szentségtartó mögött. A körmenet rendezői így tettek eleget II. János Pál pápa múlt évi felhívásának, amelyben a világégyházat Eucharisztikus Év megtartására szólította fel. Az esemény nagy feltűnést keltett, és a nem hívők közül is sokan térdeltek le az Oltárszentség előtt. Zsou-zi tartományban becslések szerint 60 ezer katolikus él.

*

Glomp bíboros marad

Glomp bíboros a nyugdíjkorhatár elérése ellenére is, a jövő év végéig Varsó érseke marad. A Szentatya ezzel az engedéllyel teszi lehetővé a már 75. életévébe lépett bíborosnak, hogy aktív érsekként celebrálhassa aranymiséjét. József Glomp bányászcsalád gyermekeként 1929. decemberében Inowroclawban született és 1956. május 25-én szentelték pappá. 1981-ben került a legendás Stefan Wyszyński tisztségébe a varsói egyházmegye élén. A bíborosi címet két évvel később kapta meg.

*

Tülkapások Franciaországban

Franciaországban aggasztó méretben terjednek a rasszista és antiszemita tülkapások. 2003-hoz viszonyítva tavaly megduplázódott a gyakran súlyos testi sérüléssel járó kilengések száma. A miniszterelnök által életre hívott emberjogi tanácsadó testület most közzétett felmérése azonban rámutat arra is, hogy a lakosság túlnyomó többsége elítéli az ilyen jellegű erőszakot és a társadalom gazdagodásának tekint a külföldiek jelenlétét Franciaországban.

*

Kevesebb apácájelölt - több kispap

Lengyelországban csökkenőben van a szerzetesi hivatást választó nők száma. 1993-ban még 1100 fiatal lány ment apácának, tíz évvel később már csak 858-an léptek be valamelyik női rendbe. Viszont emelkedőben van a papi pályát választó férfiak száma. Míg a rendszerváltást kö-

vetően alig ezren mentek papnak, addig 2003-ban már 1501 fiatalembert szenteltek fel Lengyelországban.

*

Március 15. Münchenben

Münchenben a Bajor-Magyar Fórum bensőséges ünnep keretében emlékezett meg az 1848-as szabadságharcról. A rendezvényen felszólalt a Bajor-Magyar Fórum elnöke, Elisabeth Schosser városi tanácsos, valamint Baranyi Mária, Magyarország müncheni főkonzulja. Az ünnepi megemlékezésen fellépett a budapesti Országgyűlés énekklara, amely Strassburgból érkezett Münchenbe, miután egy nappal korábban az Európai Parlament képviselőinek adott műsort.

Ugyancsak nemzeti ünnepünkre emlékezve, a müncheni Magyar Katolikus Misszió dísztermében Dráffy Mátyás felvidéki előadóművész „Csordultig a szívünk” című műsorával lépett fel a magyar közönség előtt. Az 1848-as időkre emlékező magas színvonalú irodalmi műsorban közreműködött Jónás Csaba, többszörös díjnyertes szavalóművész, valamint Anyalai Réka, a révkomáromi Marianum Egyházi Alapiskola növendéke.

*

Szimpozium

A Szent György Lovagrend április elején a müncheni Magyar Főkonzulátus dísztermében tartotta „Béke a párbeszéd útján - hagyomány és modernség” című szimpóziumát. A globalizáció korzakának problémáira választ kereső felszólalások azonban kitértek az eredetileg még Károly Róbert által 1326-ban alapított és a rendszerváltás után újra-élesztett lovagrend jótékony célú erőfeszéseire is, amelyek között egy boszniai katolikus templom helyreállítása is szerepel. A szimpóziumon, amelyet Georg Engel, müncheni rendtag kezdeményezésére tartottak Münchenben, átadták a Szent György Lovagrend kitüntéseit is.

Vincze András

Jubileumi koncert

2005. március 6-án a Ruhr-vidéki Bottropban felemelő zenei élményben lehetett része annak, aki eljött a Csilla von Boeselager Alapítvány Osteuropa-

Egyetlen lapra tette föl az életét. Célja az ifjúság nevelése - Nyugaton pedig a másodgeneráció

cisok magyarnak megtartása volt. Ezért tett mindent, s ezért is szenvedett, ahogyan „Értetek és miattatok” című, Münchenben, 1986-ban megjelent önéletrajzi visszatekintésében elmondja.

1919. szeptember 29-én született Budapesten, éppen midőn a „vörösök” kis híján kivégezték az édesapját. A háború után a szegedi Hittudományi Főiskola növendéke volt, de csak 1956-ban szentelték pappá, mert 1946-54 között, pusztán a cserkészlet miatt (!), szovjet koncentrációs táborok lakója volt. Életét egy litván orvos mentette meg, aki megszálta és maga mellé vette. Minderről élőszóban is beszámolt 5 döbbenetes kazettán, amelyet egy hosszabb betegsége alkalmával, Konthur Bertalan kényszerített ki belőle (ez a hangfelvétel lett a fent említett könyv alapja).

Hazatérése után egy ideig Magyarországon kísérletezett (titokban) a fiatalok lelki gondozásával. Dunabogdányban volt lelkes. A sorozatos letartóztatások hatására azonban menekülni volt kénytelen.

Münchenben telepedett le, s 1972-től az európai magyar cserkészlet megszervezője s kb. 20 éven át a kerület parancsnoka lett, egészen a kilencvenes évekig, midőn végleg hazaköltözött az egykor szülei tulajdonát képező, leányfalusi Lelkigyakorlatos Házba. Itt érte a halál 2005. március 14-án.

Mi, a hetvenes évek elején kerültünk kapcsolatba vele. Lányaim (Laroudé Sophie és Ágnes) akkor 10-12 évesek voltak, és boldogan jelentkeztek a Németországban, Burg Kastl közelében rendezett „nyári táborokba”, amelyeknek gyakran 500 résztvevője volt. Ezeknek mindvégig hűséges látogatói voltak. A cserkészlet vizsgáit is sorra letették. Ha sikerült őket - félfrancia létükre! - megtartanom magyarnak, nagyrészt Gyurkabácnak köszönhető.

Később, a cserkészlet egész évi programunkat befolyásolta. Nálunk, Lugánóban ugyan (kevés gyerek lévén) nem folyt rendszeres munka, de „szőrvány-

Hilfe segélyszervezet alelnöke, Dr. Elisabeth Fessl de Alemany által szervezett jótékonyági koncertre. A bevételt (mintegy 4000 €) az Isaszegen található Alemany Erzsébet Segítő Ház kapja, amiből fogyatékos gyerekek számára speciális játszóter épül.

A Vajdaságból származó alelnöknő 1990 februárjában küldte az első megrakott teherautót Bottropból Romániába. Az elvelt 15 év során több mint 500 kamion segélyszállítmányt juttatott el Kelet-Európa számos országába, nagyobb részt Magyarországra és Jugoszláviába. A küldemények elsősorban nagy értékű orvosi segédesszközökből, kórházi ágyakból, operációs asztalokból, gyógyszerkezelőkből, stb. álltak, illetve több szociális intézmény, börtön, iskola jutott hozzá a ma már nyugdíjas doktornő jóvoltából bútorhoz, ruhaneműhöz, tartós élelmiszerhez, technikai eszközökhöz.

A 15 év fáradhatatlan munkájára való visszaemlékezés fényét emelte a Spanyolországból, Alicanteből külön erre az eseményre érkezett fiatal zongoraművész, Gloria Revert Lazaro csodálatos játéka, illetve a bottropi zeneiskola szaxofon csoportjának előadása, amelyet a szép számmal összegyűlt közönség, többek között a Magyar Köztársaság bonni nagykövete, Dr. Király Attilával, az Osteuropa-Hilfe elnökével, Boeselager báróval, Noetzel polgármesterrel és Dr. Némethy Máriával, az isaszegi Egymást Segítő Egyesület vezetőjével együtt élvezhetett.

KÖSZÖNJÜK, GYURKABÁ!

Kölley György halálára

rejöttek a legendás emlékü „téli táborok” is Tirolban (Kematen, St. Jakob, majd Achenkirch). Ez utóbbiakba a szülők is szívesen eljártak. Összetartó, lelkes baráti társaság alakult belőlük (ma is tartjuk egymással a kapcsolatot).

Meg kell említeni az évről évre megrendezett regőstáborokat is. Ezek célja főleg a magyar népművészet és népszokások megismerése volt. Vezetőjük és szervezőjük Konthur Mária volt.

Lányaim és európai cserkészbarátaik Kölleynnek köszönhetik a mesés utazásokat. Az európai cserkészkerület rendezésében bejárták jóformán az egész világot: a két Amerikát, Afrika déli részét, Ausztráliát... A tengerentúliak részére is lehetőség nyílt európai tartózkodásokra. Őt világrészt hálózta át a ma is tartó barátságok.

Mi volt a gyakran hangoztatott alapvető?

- Ha ezek a nyugati fiatalok nem is lesznek minden szempontból magyarok, de majd rokonszenveznek Magyarországgal, s távoli lakóhelyeiken segítik, támogatják a magyar ügyet! (Ez a kívánság nagyrészt meg is valósult).

A cserkészletből sok értékes tudást hoztak: megismerkedtek a magyar történelemmel, népművészettel, zenével...

*

Dehát, milyen ember volt Gyurkabá? Értett a fiatalok nyelvén. Szeretettel segítették köréje, követték minden szempontból okos, toleráns elképzeléseit. A pénzzel ugyan nem tudott bánni, de a szükséges anyagiakat - millió segélykérő levél írásával -, mégis megszerezte.

Müncheni tartózkodásaim alatt nem egyszer nála hagytam a lányaimat, hogy saját dolgaim után nézhessek. (Egy tucat alvóhellyel rendelkező lakása volt!). Nagyon jól érezték magukat nála, s a végén csupán arról panaszkodtak, hogy „nem bírunk már több foglyaltot enni.”

Rengeteg epizód merül föl az emlékezetemben. Csak egyet-egyet tudok önkényesen kiemelni. Nem sikerül azonban fölidézni, azok számára, akik nem éltek át a nyári és téli táborok, az utazások mesés hangulatát.

*

Végül még annyit, hogy mindezt az áldozatos, a jövőre messze kiható nevelő, nemzetmentő munkáért, a „rendszerváltozás” után sem kapott igazi elismerést. Csupán egykori cserkészeinek hálás szeretetével körülvéve (bár ennek gyakorlati megnyilvánulásait is korlátozták a távolságok és a rohanó élet), békés nyugalomban fejezte be napjait. Köszönjük Gyurkabá, amit mindnyájunkért tettél!

Saáry Éva, Lugano

SZÁJRÓL SZÁJRA

Orbán napra

A ma már ritkán választott név, régebben sokkal elterjedtebb volt, amit az is igazol, hogy a pápák közül nyolcan is viselték ezt a nevet. A szőlőtermelés védőszentjei között szerepel két Szent Orbán is. Az első Langres püspöke volt a IV. vagy V. században. Alakját gyakran szőlőfürttel ábrázolták, hordókra vették. A második - már sokkal ismertebb - I. Orbán pápa, 222-től 230-ig kormányozta az egyházat, és ünnepe: május 25. A hagyomány szerint ő rendelte el, hogy a miséldozat kelyhét és ostaratartó tányérkáját aranyból, vagy ezüstből készítsék. A későbbiek során őt is szőlőfürttel kezében ábrázolták, és a szőlőműveseken kívül a kádárok és kocsmárosok is védőszentjüként tisztelték. Egyik legnevezetesebb emléke a szőlővédő Szent Orbánnak a kassai székesegyház melletti Orbán torony, a XVI. században öntött hatalmas bronzharanggal, amelynek párkányán halfarkú szírének személyesítik a zivatart, alattuk pedig szőlőfürtök, puttonyos szőlőszedők láthatók. A középkorban ugyanis úgy tartották, hogy a harangzúgás el tudja űzni a zivatart, jégvevést. Azt is tudnunk kell, hogy a májusi fagyosszentek sorában - a május 12-, 13-,

14-i Pongrác, Servác, Bonifác után gyakran emlegették negyediként a május 25-i Orbánt is, mert az éppen akkorajt virágzó szőlőben nagy kárt tehet a hűvös idő. Sok helyen szobra is áll a szőlővédő szentnek a szőlőkben, nem egy helyen kápolnát is emeltek tiszteletére.

Mindezek lehetnek az okai annak, hogy Petőfi Sándor vidám, játékos versének hőse ezt a nevet viseli:

ORBÁN

Komor, mogorva férfiú

Volt Orbán,

Bár oly vidám hajnal pirult

Az orrán.

De hisz mogorva ép azért

Volt Orbán,

Mert oly vidám hajnal pirult

Az orrán.

Oka egyébiránt maga

Volt Orbán,

Hogy oly vidám hajnal pirult

Az orrán.

Temérdek borfélélt ivott

Meg Orbán,

Vidám hajnal azért pirult

Az orrán.

Közreadta:

Ramsay Győző

MINDSZENTY EMLÉKNAP MÁRIACELLBEN

Mindszenty József bíboros, hercegprímás máriacelli temetésének 30. évfordulója alkalmából,

2005. május 14-én, szombaton (pünkösdi vigíliáján): 13.00 órakor ünnepi szentmise a máriacelli bazilikában.

Főcelebráns:

Dr. Ladócsi Gáspár esztergomi segédpüspök

Szentmise után rózsafüzért imádkozva vonulunk a szabadtéri keresztút Sz. Stációjához, a Mindszenty állomáshoz.

Mindenkit szeretettel várunk

Kühár Ede OSB máriacelli magyar gyóntató

Ládonyi Szusanna

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közzöljük a magyar lelkészekes telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarnyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még a MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/nov.html>

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttő György főlelkész, Dunstan's House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon/fax: 0044/20/8992 2054.** Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton.

ÉSZAK-ANGLIA:

Rochdale: Magyar Egyesület székházában. 76 A/78, Milnrow Road, minden hónap második vasárnapján 15.00-kor.

Wolverhampton: St. Andrew anglikán templomban, St. Andrew Close, Hunter Street-ről, minden hónap harmadik vasárnapján 15.00-kor.

Bradford: Magyar Egyesület székházában. 4, Walmer Villas, minden hónap harmadik vasárnap utáni szerdán, délelőtt 11.00 órakor.

Nottingham: Lengyel templomban. 2, Sherwood Rise, minden hónap negyedik vasárnapján 12.30-kor. **Érdeklődni:** Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, **Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37.**

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc, Ungarische Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon/fax: 0043/1/526 49 72.** Misézó helyek: Bécs, Mödling, Wr. Neustadt, Florisdorf, Kaiser Ebersdorf.

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs, rektor; szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmannstrasse 14, **Telefon: 0043-1-317 3656**

Burgenland/Alsóőrött: Pfarramt Unterwart, **Telefon: 0043/33/527 108**

Grác: szentmise vasárnaponként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30., Ft. Mag. Papp Tibor lelkész, Ugr. Mihály gondnok, **Tel.: 0043/316/68 35 08;**

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, **T: 0512/204 103**

Linz: Misézóhelyek: Linz, Wels. **Érdekl.: Ft. Szabó Ernő,** Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, **T: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax).**

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-záróban, Aigner Str. 135, változó dátummal. **Érdeklődni:** Schwarz Mária, **Telefon: 0043/662/820 139**

BELGIUM

Brüsszel: Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/, **Érdeklődni:** Ft. Galambossy Endre, **Tel./Fax: 0032/2/64 85 336.**

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, **Telefon: 0032/4/22 33 910**

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, **Telefon/fax: 0033/1/42 08 61 70;**

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, **Telefon: 0033/4/78 501636**

NÉMETORSZÁG

AUGSBURG-i Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. **Érdeklődni:** Ft. Türos Dezső plébános. Am Kirchberg, D-89438 Eppisburg(Holzheim), **Telefon:** 09075/6136.

BAMBERG-EICHSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye: Nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Lands-hut, Nürnberg, Regensburg. **Érdeklődni:** Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig, **Telefon:** (0911) 507 57 96

ESSEN-i Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. **Érdeklődni:** Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. **Telefon:** (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.

Freiburg-Trier-Speyer-i Egyházmegye: Karlsruhe-i székhellyel: Misézó helyek: Mannheim, Offenbach, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen, Strassbourg, Mulhouse. **Érd.: Ft. Dr. Szabó József,** Ungarische Katholische Mission, Elbinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe. **Tel./Fax:** (0721) 6872 15

BERLIN-i és HAMBURG-i Egyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. **Érd. Hamburgban:** Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdamms 2, D-20099 Hamburg, **Tel.:** (040) 25 077 83.

KÖLN-i Egyházmegye és **AACHEN:** Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: **Érdeklődni:** Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de **Telefon:** (0221)238060. **Fax:** 0221/232120; <http://www.Ungarnzentrum.de>

HIRDETÉSEK

Személy és áru fuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-házig. **Telefon:** D-0049-07034-270342.

Kapuvár - Sopron és Győr között (85) - eladó egy 4-szobás tágas és világos lakás (négy-lakásos ház, abból 3 orvos), központban, szemben a kastéllyal. Ár: 85.000 €. **Érdeklődni:** 0041-32/322 26 44 (napközben).

Budapest belvárosában, 41 m² liftes, szépen berendezett lakás igényesnek kiadó, napi 35,- €. **Tel.:** 0049-(0)231/53 30 725 v. 0049-(0)231/82 75 35.

Budapestben, az Országház közelében, V. ker., 2 x 2 szobás, színvonalas, igényesen felújított, parkettás, napos, csendes lakás eladó. Kb. 90 m²-es, 3 em. felvonó, előszoba, konyha, fürdőszoba, külön zuhanyzó, WC, cirkó gázfűtés. Ár: 160 000,- €. **Érdeklődni:** 0049-(0)228/328 007 v. 0036-1/35 30 257.

Törtelen nyaraló eladó: (10 km-re Cegléd-től - termálfürdőhely), 6 x 5 m alappal, egy emeletű középület, luxus berendezéssel, garázzsal, 719 m² bekerített gyümölcsös-sel. Irányár: 29.000,- €. **Tel.:** 07136/6669.

Eladó modernül berendezett családi ház két különálló komfort apartmannel. Visszatérő vendégekkel, jó mellékjövdelem biztosítva. Termál és élményfürdő Kehidán, a Zala partján (Hévíztől 6 km). **Tel.:** 0049-(0)69/31 58 49 v. 0036-83/334 075.

Budapest központjában, új építésű, több funkció, háromszintes, 500 m² összalapterületű ház eladó. **Tel.:** 0036-30/97 78 156 v. 0036-30/96 10 253.

Mosonmagyaróváron 117 m²-es, második emeleti, gázfűtéses, polgári lakás eladó, 76.000,- €. **Tel.:** 0036-1/32 11 735.

Tiszatonál, Sarudon, a fő utcán, 1960 m²-es építési telek eladó. Irányár: 12 ezer €. **Tel.:** 0036-1/285 66 65 v. 0036-30/274 76 33.

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. **Érdeklődni:** Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. **Telefon:** (069) 24 79 50 21. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. **Érdeklődni:** Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió - Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. **Tel.:** (089) 982637, 982638, **FAX:** (089) 985419. E-mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegye: Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. **Érdeklődni:** Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. **Telefon** (0251) 32 65 01

PASSAU-i Egyházmegye: Misézóhely: Passau: **Érd.: Ft. Szabó Árpád,** Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, **Telefon:** (08505) 12 29.

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eisingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach.

Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. **Telefon:** 0711/2369190 E-mail: misio@ukgm-stgt.de v. istvan.gyuras@ukgm-stgt.de

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. **Érdeklődni:** Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. **Telefon:** (0931) 38 62 43

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). **Telefon/fax: 0047/22744 124**

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Istituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. **Telefon: 0039/06/684-261.** Misézó helyek: **Róma** - minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter bazilika Magyarok Nagyszónya kápolnájában minden kedden 7.45-kor. **Milano** - minden hó első vasárnapján 10.30-kor, S. Maria della Sanita (Via Durini, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Firenze, Bologna, Padova, Torino, Palermo, Assisi, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, **Tel.: 0041/1/36 23 303**

Bern: Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern, **Tel: 0041/61/381 54 45** (Basel)

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. **Telefon: 00 41/22/7910458;**

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. **Telefon: 00 41/21/6478 678;**

Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az Orsolyiták templomában, (rue de Lausanne). Lelkész: Ft. Popa Péter, **Telefon: 0041/26/534 06 72** □

Kelenföldi P. U. közelében, csendes utcában, világos kétágas földszinti szoba hazalátogató hölgynek (házaspárnak is), fürdőszoba és konyha használatlalt kiadó. Ár: nap/ft 25 €. **Tel.:** 0036-1/203 84 86.

Budapest belvárosában, a Váci utcában szép, kétszobás lakás max. 4 személynek kiadó, napi 40,- €. **Tel.:** 0049-(0)6154/577 553.

Majdnem ingyen, alig használt dán camping-Falt-Caravan (utánfutó), 2+2 személyes, sok tartozékkal, márka Camp-let átadó. **Tel.:** 089/76 53 13, 18-21 között, máj. 15-ig és júl. 5-től.

Fonyódon 5 szobás, összkomfortos családi ház a Balaton D.-i partján, 1100 m² panorámás telken, pincevel, garázzsal, beépítve, zottan eladó. Irányár: 89 ezer €. **Tel.:** 0049-89/834 18 68.

Balatonfenyvesen, közt. a parton, Társas-üdülőhöz, egy-szobás apartm. eladó. Játéster, sportolási lehetőség, őrzött parkoló. Ár: 6,2 mil. Ft. **Tel.:** 0036-1/209 59 26 (22 h. után is).

A Gerecse tövében a festői szépségű Héreg klasszikus építész tornácok nagygyűlésház eladó. 1300 m² előkert, 2500 m² hátsókeret az erdőig, telefon, kábel TV, gáz. KP fűtés, csatorna, pince, nyári konyha, kerekcsútk, szőlőlugas, fészer stb. Ár: 14 Mft. **Tel.:** 0036-1/213 54 82, v. 0036-20/33 08 482.

Balatonszabadiban, víztől 3 km-re, csendes helyen, 4 balkonos szoba, 9 személyig júliustól kiadó. Közös fürdőszoba és teakonyha. Felntöttek 8,- €, gyerekek 14 éves korig 6,- €. **Tel.:** 07132/89 427.

Kabán, Debrecen-től 35 km-re, Hajdúszoboszlótól 24 km-re a 4-es főút mentén félkész téglaház eladó, 250 m² belterülettel, két utcára néző nagy telekkel (2596 m²). **Tel.:** 0036-52/27 10 90 v. D-0171 77 83 836.

Magyar asszony (53), többéves izraeli gyakorlatlalt, idős ember ellátását, gondozását vállalná bentlakással. **Tel.:** 0036-36/364 092 v. 0036-30/503 89 90.

FESTMÉNYEKET

és dokumentumokat keresünk a Magyar Nemzeti Galériában (2005 október) és a díjon! Szépművészeti Múzeumban (2006 május) megrendezendő **Matissé és a magyar fauve-ok (1905-1914)** című kiállításához, a következő festőktől:

Bálint, Berény, Bornemissza, Boromisz, Czigány, Czöbel, Dénes, Galimberti, Huszár, Iványi-Grünwald, Kernstok, Márfy, Nemes Lampérth, Orbán, Perlrott, Pör, Rippl-Rónai, Tihanyi, Ziffer és másokból a korszakból.

Kalman Maklary, Tél: 33 (0)6 60 55 75 03
e-mail: kalmaklary@noos.fr

SAJÁT OTTHON EGY NYUGDÍJAS LAKÓPARKBAN

Magyarországon, az osztrák határ közelében, természetvédelmi övezetben új, teljes ellátású Seniorien otthonban örökölheto, vagy eladható luxus apartmanokat kínálunk. **Érdeklődni** németül és magyarul Landwehr Kláránál, Handy: 0036-70/295 14 16 v. www.hegyhatpihenó.com

„Kereszt és korona” filmek magyarul vagy németül a bajor-magyar kapcsolatok 1100 éves történetéről, DVD, VHS, 2x 45 perc. Ár: 30.000 Euró + portó, megrendelhető: aravasz@web.de és fax: 0049-89-81 88 76 59.

Református istentiszteletek Münchenben: Reisinger Str. 11 (Sendlinger Tor) minden hó 1. 3. 5. vasárnap 16 óra, minden 2. és 4. vasárnap 12 óra. **Telefon:** 089-601 13 35, www.reformatus-muenchen.de

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések
betűnként: 0,10 €
„Jelleg”- postaköltség 5,00
Üzleti-, nyereséges hirdetés betűnként 0,20
Nagybetűs sorok betűnként 0,40
Egyszerű, 1 „pontos” keret 10,00
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %-os, hatzori hirdetésnél 20 %-os, ill. egészévi hirdetés esetén 30 %-os kedvezményt adunk!

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!

A hirdetések szövegéért, stílusáért a szerkesztőség nem felel!

SZENTLECKE-KÍSÉRŐ

Egyházunk - nagyon bölcsen - a szentmise - az eucharisztikus áldozat „előterében” közli velünk a szentleckében és az evangéliumokban fogant isteni bölcsességet.

Az apostolaitól búcsúzó Krisztus utolsó szavaival, tanításának hirdetését köti övének a lelkére. Az Egyháznak és papjainak eminek feladata volt, és lesz az evangéliumnak, a jó hírek a közvetítése. Meg kell mondanunk, hogy ebben a szekuláris világban, az elektronikus médiák hatalmának tetőpontján, egy ravaszul és sajnos, elég hatásosan adagolt ateizmus korában az evangélium kemény igazságainak a hirdetése nem könnyű feladat.

Sokrétű, alapos teológiai tudás, emberismeret és következetes hűség szükséges ahhoz, hogy ebben az efemer étereket hangosan hirdető világban az istenkereső ember lelkéhez Krisztus tanítását, az örök élet ígét Isten elhivatott papjai elvigyék.

Nos, egy ilyen - teljes meggyőződéssel merem mondani - Cserháti Ferenc, az ÉLETÜNK főszerkesztőjének közel 500 oldalas remekműve, a „Szentlecke-kísérő”, vasárnapi homília, amely a Szent István Társulat (Budapest, 2004) reprezentatív kiadásában jelent meg.

Előszörban - természetesen az ígét hirdető papság számára íródtak ezek a homíliák, de az igényes keresztények, a hit igazságaival hadakozó istenkeresők is érdeklődéssel olvassák ezeket a világosan, szemléletesen fogalmazott szentlecke-magyarázatokat.

[Megrendelhető: Budapesten a Szent István Társulattól, Kossuth L. u. 1., **Tel: 0036-1/21 85820** és Münchenben az ÉLETÜNK szerkesztőségében (20.-) €].

Gy. Pethe Ferenc, Mosdós

Köszönjük, ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 - D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletunek@gmx.de

*
Felelős kiadó:
Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József (elvaszó és tájékoztató-szerkesztő) és Vincze András.
*

Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 - D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletunek@gmx.de

*
Abonnement für ein Jahr: 15,- €
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US\$ 50,—
*

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúltra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1,50 €
Előfizetési ár egy évre: 15,- €
Tengerentúltra US\$ 50,-

*
BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK”.
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 - BLZ 700 100 80
*

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

*
Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck
*

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.